

STRATEGIE ROZVOJE

POBESKYDÍ

integrovaná strategie území

2007

Tato publikace byla spolufinancována EVROPSKOU UNII
Evropským zemědělským orientačním a záručním fondem (EAGGF)

Obsah

1	Úvodní informace	3
2	Profil území.....	5
3	Souhrnná SWOT analýza.....	12
4	Strategická vize rozvoje území.....	15
5	Strategie rozvoje území.....	20
6	Plán realizace strategie	35
7	Shrnutí	41
8	Seznam účastníků.....	43
	Přílohy	45

Seznam tabulek a obrázků

Tabulka 1: Lokalizace Pobeskydí v územně-správním členění České republiky	5
Tabulka 2: Vymezení území Pobeskydí z hlediska mikroregionů a obcí	5
Tabulka 3: Základní údaje o Pobeskydí	5
Tabulka 4: Základní údaje o Pobeskydí (k 31. 12. 2006)	8
Tabulka 5: Charakteristiky věkové struktury obyvatelstva	8
Tabulka 6: SWOT analýza	12
Tabulka 7: Problémové okruhy Strategie rozvoje Pobeskydí	17
Obrázek 1: Filosofie dosažení udržitelného rozvoje	18
Obrázek 2: Problémové okruhy a priority strategie	20
Obrázek 3: Priority a opatření problémového okruhu Společnost	20
Obrázek 4: Priority a opatření problémového okruhu Hospodářství	21
Obrázek 5: Priority a opatření problémového okruhu Životní prostředí a infrastruktura	21
Tabulka 8: Shrnutí koicidenční matice strategie	33
Obrázek 6: Fáze realizace Strategie rozvoje Pobeskydí	35
Tabulka 9: Kompetence aktérů při realizaci Strategie rozvoje Pobeskydí	37
Tabulka 10: Globální monitorovací a hodnotící ukazatele	39
Tabulka 11: Kompetence aktérů při monitoringu a hodnocení	40

---

1 Úvodní informace

1.1 Účel

1.1.1 Výchozí podmínky

Strategie rozvoje Pobeskydí (dále jen „strategie“) byla zpracována na základě potřeby aktérů rozvoje venkovského regionu Pobeskydí rozvíjet současné a inicializovat další nové aktivity na principech strategického plánování. Účelem je efektivněji využít místní zdroje a koordinovat společně i individuální aktivity subjektů veřejného, soukromého podnikatelského i neziskového sektoru k prospěchu obyvatel regionu.

V letech 1999-2001 byly pro území současných svazků obcí, které působí v regionu Pobeskydí, zpracovány strategie jejich rozvoje. Jejich koncepce vhodným způsobem reagovaly na problémy, se kterými se toto území potýkalo, a na příležitosti a ohrožení, které vznikaly v okolním prostředí. Na základě konsensu zúčastněných aktérů stanovovaly globální cíle a priority rozvoje a navrhovaly opatření k dosažení těchto globálních cílů.

Je třeba konstatovat, že tyto strategie do značné míry splnily svůj účel – především v rovině koordinace aktivit jednotlivých obcí. Řada opatření byla realizována, jiná byla revidována a od jejich realizace bylo upuštěno. V průběhu následujících let také došlo k řadě zásadních událostí: Česká republika vstoupila do Evropské unie, vznikly vyšší územně-samosprávné celky, změnila se soustava nástrojů regionální politiky, objevily se nové příležitosti i hrozby a bylo důležité na tuto nově vzniklou situaci reagovat přeformulováním strategické orientace aktérů územního rozvoje. Změna této strategické orientace nespočívá v první řadě v rovině cílů a priorit, ale především v rovině nástrojů jejich naplňování. Jedním z nástrojů se od roku 2004 stala užší spolupráce jednotlivých svazků obcí, které působí na území Pobeskydí, v rámci Místní akční skupiny Pobeskydí. Na základě této spolupráce vznikl impuls k vytvoření této integrované územní strategie.

Strategie rozvoje Pobeskydí je zpracovávána na období deseti let od okamžiku jejího schválení orgány jednotlivých svazků obcí. Její hlavní těžiště však spočívá v orientaci na plánovací období EU 2007-13 a v koordinaci s nástroji regionální politiky Evropské unie, České republiky a Moravskoslezského kraje, které se od principů tohoto plánovacího období odvíjejí.

1.1.2 Celkový záměr

Celkovým záměrem strategie je v rámci první úrovně projekční přípravy stanovit globální cíle a strategii rozvoje Pobeskydí. Strategie vychází z potřeb svazků obcí, které na tomto území působí, a současně respektuje i zájmy jednotlivých obcí.

Strategie rozvoje Pobeskydí je integrovaným projektem celého území, obsahuje podrobnou analýzu výchozího stavu a souhrn navrhovaných řešení. Na tento projekt budou navazovat individuální projekty dílčího významu, které budou zaměřeny jednak na řešení věcné problematiky, týkající se Pobeskydí jako celku a dále pak na řešení problematiky týkající se jednotlivých obcí, podnikatelských subjektů i neziskových organizací, působících v daném území.

1.1.3 Priority

Strategie rozvoje Pobeskydí obecně respektuje priority programů vyhlášených Evropskou unií i Českou republikou, včetně regionálních priorit. Na tomto místě je však nutné zdůraznit, že základní prioritou je změnit myšlení, způsob života a práce lidí žijících v Pobeskydí, které byly dlouhodobě ovlivňovány tradičním způsobem života a zaměstnání ve velkých, státem vlastněných podnicích hutnictví, strojírenství, těžby uhlí a intenzivního zemědělství. V nových podmínkách je třeba hledat způsob života a obživy místních obyvatel využitím silných stránek a příležitostí, které se zde nacházejí. Zároveň je nutné přizpůsobit se podmínkám života a práce v Evropské unii při zachování specifik, které v Pobeskydí a České republice existují.

Souhrnné informace o Strategii rozvoje Pobeskydí jsou uvedeny v logickém rámci, který je její přílohou (příloha č. 1).

1.2 Metodika

Strategie rozvoje Pobeskydí byla zpracována asociativní metodou, kombinující komunitní přístupy práce místních expertů s širokou veřejností. Důležité výstupy byly průběžně konzultovány na veřejně přístupných pracovních setkáních a byly zveřejňovány formou internetové prezentace k připomínkování. Priority, opatření a jednotlivé aktivity byly formulovány

pracovními skupinami složenými ze zástupců odborníků i veřejnosti a zaměřenými na tři hlavní problémové okruhy této strategie.

Zároveň bylo třeba respektovat institucionální strukturu regionální politiky Evropské unie, České republiky a Moravskoslezského kraje. Součástí této struktury nejsou pouze orgány, které mají tuto politiku (nebo politiky související) ve své kompetenci, ale také soustava strategických dokumentů, dotačních titulů a dalších nástrojů, jejichž prostřednictvím je regionální politika vykonávána a naplňována. Orientace této strategie na tyto rámce je racionální a byla zdůrazňována při sběru informací, formulaci priorit, opatření a jednotlivých aktivit.

2 Profil území

2.1 Lokalizace a vymezení území

Lokalizaci Pobeskydí v územně-správním členění České republiky znázorňují následující tabulka a příloha č. 2 (obecně geografická mapa).

Tabulka 1: Lokalizace Pobeskydí v územně-správním členění České republiky

Úroveň členění	Celek
NUTS II (region soudržnosti)	Moravskoslezsko
NUTS III	Moravskoslezský kraj
NUTS IV (okresy)	Frydek-Místek, Karviná

Pobeskydí je definováno jako vnitřně koherentní území, ohraničené na základě konsensu. Jeho území sestává z katastrů obcí, které jsou členy následujících svazků obcí:

Tabulka 2: Vymezení území Pobeskydí z hlediska mikroregionů a obcí

Svazek obcí	Obce
Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady	Albrechtice, Bruzovice, Dolní Domaslavice, Horní Bludovice, Horní Domaslavice, Lučina, Pazderna, Soběšovice, Těrlicko, Žermanice
Sdružení obcí povodí Stonávky	Dolní Tošanovice, Hnojník, Horní Tošanovice, Komorní Lhotka, Ropice, Řeka, Smilovice, Střítež, Třanovice, Vělopolí
Sdružení obcí povodí Morávky	Dobrá, Dobratice, Krásná, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice, Pražmo, Raškovice, Vojkovice, Vyšní Lhoty
Zájmové sdružení Frýdlantsko-Beskydy	Baška, Bílá, Čeladná, Frýdlant nad Ostravicí, Janovice, Kunčice pod Ondřejníkem, Lhotka, ¹ Malenovice, Metylovice, Ostravice, Pržno, Pstruží, Staré Hamry
Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice ²	Brušperk, Fryčovice, Hukvaldy, Kozlovice, Krmelín, Lhotka, Palkovice, Stará Ves nad Ondřejnicí, Staříč
Obce mimo uvedené svazky obcí ³	Horní Suchá, Chotěbuz

Tabulka 3: Základní údaje o Pobeskydí

Charakteristika	Stávající vymezení
Plocha	86.154 ha
Počet obcí	53
Počet obyvatel (k 31. 12. 2006)	86.279
Hustota osídlení	100,1 ob./km ²

¹ Obec Lhotka je zároveň členem Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice.

² Členem Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice je také Obec Kateřinice, jejíž území však není součástí území v působnosti MAS Pobeskydí.

³ Obce Horní Suchá a Chotěbuz nejsou členy žádného z uvedených mikroregionů, katastry těchto obcí jsou do tohoto území zahrnuty na základě jejich zájmu a souhlasu.

2.2 Krajina

Území Pobeskydí lze z fyzickogeografického pohledu rozdělit na tři základní celky:

- horský masív Beskyd (vyplňující jižní a jihozápadní část zájmového prostoru),
- okrajové části Ostravské pánve (severní okraj zájmového prostoru) a
- oblast přechodnou (neostře vymezená oblast pahorkatin a vrchovin).

2.2.1 Geologická stavba

Beskydy jsou z geologického hlediska utvářeny různě odolnými mesozoickými a paleogenními sedimenty Západních Karpat, zatímco Ostravská pánev je vyplněna převážně neogenními a kvartérními sedimenty. Odolnost geologického podkladu a procesy, které na jeho tvarování působily, se podílely na utváření specifického reliéfu. Pro Beskydy je charakteristické rytmické střídání horských hřbetů a místy poměrně ostře zaříznutých hlubokých říčních údolí, Ostravská pánev má reliéf mírně zvláňný.

2.2.2 Klimatické poměry

Klimatické poměry území jsou ovlivněny především vertikální členitostí reliéfu. Tento faktor spolu s otevřeností území k severu (Ostravská pánev) způsobuje značnou proměnlivost povětrnostních činitelů, specifickou v rámci celé České republiky (s výrazným vlivem ze severu). S rostoucí nadmořskou výškou teploty ubývá, poměrně často se vyskytují teplotní inverze a meteorologické stavy podmíněné místní konfigurací terénu (mikroklima). V severních částech (blízkých ostravské průmyslové aglomeraci) tyto stavy způsobují místy nepříznivé rozptylové podmínky a hromadění exhalací z dopravy a hospodářské činnosti.

Rozložení srážek souvisí jak s výškovými poměry, tak se směrem převládajících vlhkých větrů a polohou území směrem k nim. Horské polohy jsou deštivější (o 30-60 %), než by jim příslušelo podle nadmořské výšky, což souvisí s nekrytou, nárazovou polohou nejvyšších beskydských hřbetů.

2.2.3 Vodní poměry

Současná říční síť je výsledkem složitého vývoje v třetihorách a čtvrtohorách. Hlavními vodními toky odvodňujícími území jsou Ondřejnice, Ostravice, Morávka, Lučina, Stonávka a Ropičanka. Všechny zmiňované toky se vlévají (přímo nebo prostřednictvím řek Ostravice a Olše) do Odry. Rozkolísanost průtoků jednotlivých toků (podmíněná klimatickými a geomorfologickými vlivy a také působením člověka na krajinu) se projevuje čas od času povodňovými stavy, které působí značné hospodářské škody. Výraznými hydrologickými prvky podílejícími se na utváření charakteru krajiny jsou vodní nádrže Šance (na Ostravici), Morávka (na stejnojmenné řece), Žermanice (na Lučině) a Těrlicko (na Stonávce). Tyto vodní plochy plní úlohu zásobáren pitné i užitkové vody a mají i rekreační, retenční a další významné vodohospodářské funkce.

2.2.4 Životní prostředí a jeho ochrana

Stav jednotlivých složek životního prostředí je ovlivňován množstvím znečišťujících vstupů a jiných škodlivých vlivů a jejich charakterem. V devadesátých letech 20. století došlo k zásadnímu zlepšení prakticky všech složek životního prostředí, u kterých je takový vývoj v omezeném čase z věcné podstaty možný. Přesto nelze stav životního prostředí v regionu považovat za zcela uspokojivý.

Tvárnost krajiny v prostoru je určována také vegetačním krytem. Původní vegetace, která se dochovala pouze v nepatrných zbytcích, byla v průběhu historie částečně nahrazena druhotnými lesy s poměrně homogenní skladbou dřevin a částečně ustoupila obytné zástavbě a plochám využívaným pro extenzivní zemědělskou výrobu (zejména živočišnou).

Jedním z nejpálčivějších ekologických problémů v regionu je vysoké znečištění ovzduší, které je způsobené především koncentrací velkých zdrojů (hutě a koksovny, energetika). Celkově lze konstatovat, že dochází k postupnému snižování emisí ze všech zdrojů. Na zlepšování kvality ovzduší se v devadesátých letech podílelo především snižování objemu průmyslové výroby a investice do ekologizace výroby v mnohých provozech. Současný nárůst průmyslové výroby ve velkých podnicích lokalizovaných v dosahu území Pobeskydí je zpravidla doprovázen změnou technologie výroby. Vzhledem k vývoji cen paliv se opět zvyšuje nebezpečí nárůstu znečištění ovzduším prostřednictvím místních zdrojů znečištění.

V území se nachází vodárenské nádrže Šance a Morávka, které jsou napojeny na ostravský oblastní vodovod, který zásobuje pitnou vodou ostravskou aglomeraci. K zabezpečení kvality pitné vody jsou v souladu se zákonem v okolí výše

zmiňovaných vodních nádrží vyhlášena pásma hygienické ochrany. Spolu s dalšími vodními nádržemi (Baška, Olešná, Žermanice, Těrlícko) jsou pak důležitým prvkem ochrany před povodněmi a zajišťování minimálních průtoků. Na kvalitu povrchových vod má výrazný vliv nedostačující míra odkanalizování obcí s napojením na ČOV. K dočasnému zhoršení kvality vod přispívají i povodňové stavy především horských toků a plošná eroze půdy.

Dlouhodobě vysoké jsou nároky na zábor zemědělské půdy v rámci územního plánování. Část zemědělské půdy zůstává neobdělávaná. Významným problémem je napadení lesních porostů kůrovcem a expanze invazních druhů rostlin. Zátěží z minulosti zůstávají terénní úpravy, které snížily odolnost krajiny vůči plošné i hloubkové erozi. Relativně stabilní je síť zařízení sloužících k ekologicky šetrnému nakládání s odpady (a řeší se otázky efektivnějšího využití některých druhů odpadů – např. biopaliva), zároveň se však nedaří uspokojivě řešit živelné skládkování odpadů v místech, která k tomu nejsou určena.

Velkou část území zabírá CHKO Beskydy. Tato skutečnost má pozitivní vliv na stav životního prostředí a udržování jeho stability, zhoršuje však perspektivy místního hospodářského rozvoje. Některé rozvojové záměry naráží na odpor ze strany ekologických organizací nebo na individuální zájmy jednotlivců.

2.3 Společnost

2.3.1 Historie

Život pod Beskydami nebyl nikdy snadný. Těžké přírodní podmínky dlouho bránily trvalejšímu osídlení. Díky své poloze se region v průběhu historie často stával prostorem, ve kterém se střetávaly mocenské zájmy okolních států. Početné válečné konflikty vedly k častým posunům hranic, podobu místní společnosti dotvářelo míšení různorodých etnických a kulturních vlivů. Historie území Pobeskydí je spojena především s Těšínským knížectvím a samotným městem Těšín. Ten se nacházel na křižovatce starých obchodních tras a postupně se stal kulturním, hospodářským a politickým centrem východní a severní části regionu. Západní část území připadala k místeckému a hukvaldskému panství.

Pro osídlení území bylo významných několik velkých kolonizačních vln: od 12. století lesní lánová kolonizace a ve 13. století kolonizace německá. Pronikání do blízkosti a centra Beskyd probíhalo o několik století později a až do období tzv. valašské kolonizace nemělo nikdy delšího trvání. Lidé osídlující horský masiv Beskyd se nejprve živilí salašnictvím (zvláštěním způsobem chovu ovcí) a později těžbou a zpracováním dřeva.

Od počátku 19. století dochází v souvislosti s průmyslovou revolucí k rychlému hospodářskému rozvoji regionu. Jedním ze směrů rozvoje se stala hutní výroba založená na místních zásobách železné rudy a později též na zásobách uhlí v nedalekých pánevních oblastech. Novým impulzem dalšího rozvoje území se stala výstavba železnice a formování nového průmyslového centra v nedalekém Ostravsku. Novým prvkem způsobu života se stává tzv. kovozemědělství, zvláštní kombinace životního stylu propojující tradiční silnou vazbu ke krajině s intenzivní průmyslovou výrobou v továrnách. Po rozpadu habsburské monarchie po prohrané první světové válce byl region jedním z hlavních center národnostních sporů mezi Poláky a Čechy, které neskončily ani s rozdělením území podél hraniční řeky Olzy v roce 1920. Obnovení sporů se region dočkal v roce 1938, v předvečer druhé světové války, kdy byla část území obsazena polskou armádou.

V pomnichovském období bylo území regionu až do osvobození v dubnu 1945 zabráno nacistickým Německem. Těžce přístupný horský masiv Beskyd byl přitom zejména na sklonku války jedním z center intenzivního protihitlerovského odboje. Po osvobození Československa a změně politického systému došlo postupně k centrálně řízené přeměně venkovského charakteru území Pobeskydí

Neudržitelnost sociálního a ekonomického systému spojeného s daným politickým systémem se projevila po roce 1989, kdy po zhroutil centrálně řízeného hospodářství došlo také ke zhroutil významné části místních, uměle udržovaných sociálních a ekonomických vazeb. Využití krajiny se v současnosti pozvolna vrací do podoby blízké původnímu charakteru, méně dynamicky jsou obnovovány původní sociální vazby. Vznik krajů v roce 2001 posílil možnosti samosprávné regionální politiky. Od konce devadesátých let 20. století postupně roste vnitřní organizovanost venkovských oblastí Pobeskydí (vznik mikroregionů, místní akční skupiny, nevládních neziskových organizací).

2.3.2 Obyvatelstvo

V Pobeskydí žilo k 31. 12. 2006 celkem 86.279 obyvatel. Jejich rozmístění a hustotu v území znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 4: Základní údaje o Pobeskydí (k 31. 12. 2006)

Obec / Území	Výměra (v km ²)	Počet obyvatel	Hustota osídlení (obyv./km ²)
Mikroregion obcí povodí Stonávky	84,47	8.174	96,8
Mikroregion obcí povodí Morávky	186,25	11.122	59,7
Mikroregion obcí Žerm. a Těrlické přehrady	100,33	14.873	148,2
Mikroregion Frýdlantsko-Beskydy	337,47	26.370	78,1
Mikroregion měst a obcí povodí Ondřejnice	132,62	20.144	151,9
Horní Suchá, Chotěbuz	20,40	5.596	274,3
Pobeskydí	861,54	86.279	100,1

Z prezentovaných dat vyplývá, že hustota osídlení je v jižní a jihozápadní části zájmového prostoru (jenž vyplňují hřbety Moravskoslezských Beskyd) výrazně nižší než v severních oblastech, které postupně přecházejí do Ostravské pánve. Populačně nejsilnějším je mikroregion Frýdlantsko-Beskydy, na jehož území se nachází i nejlidnatější sídlo Pobeskydí – Frýdlant nad Ostravicí (9.645 obyvatel). Nejčastější velikost sídel se pohybuje v intervalu 1000 až 1999 obyvatel.

Základem přirozené populační dynamiky obyvatelstva je věková struktura. Její biologická i ekonomická produktivita je založena na poměru předproduktivní, produktivní a poproduktivní složky. Pro účely této analýzy se produktivní složkou populace rozumí obyvatelstvo od 15 do 59 let věku. Následující tabulka uvádí některé charakteristiky věkové struktury obyvatelstva Pobeskydí v porovnání s jejím širším okolím.

Tabulka 5: Charakteristiky věkové struktury obyvatelstva⁴

Území	0-14 (%)	15-59 (%)	60+ (%)	Index demografického stáří ⁵
Pobeskydí	16,7	64,3	19,0	1,14
Moravskoslezský kraj	17,2	65,2	17,1	0,99
Česká republika	16,2	65,4	18,4	1,14

Demografické složení populace Pobeskydí se příliš neliší od celkového složení obyvatelstva v České republice. Ve smyslu Sundbärgovy typologie patří populace obcí Pobeskydí mezi mírně regresivní – tj. mezi populace, u nichž je výrazná jejich poproduktivní složka. Podobně jako v celé České republice i v Pobeskydí došlo v horizontu let 1993 až 2003 k výraznému kvalitativnímu posunu ve směru celkového stárnutí populace. Mírný přirozený populační úbytek je v Pobeskydí kompenzován kladným migračním saldem. Mezi léty 2001 až 2006 se počet obyvatel v tomto prostoru zvýšil o 2.321 osob. Pro rozvoj bydlení jsou atraktivní především podhorské obce s dobrou dopravní dostupností a fungujícími službami. Významnou část nově příchozích tvoří mladé rodiny s dětmi, které opustily městské prostředí.

Území obcí Pobeskydí (podobně jako jiné venkovské oblasti) disponuje oproti celé České republice horší vzdělanostní strukturou (viz příloha č.3). Situace je způsobena historicky danou orientací regionálního hospodářství na odvětví, která nevyžadují vysoce kvalifikované pracovní síly, a selektivní emigrací mladých, kvalifikovaných a jinak perspektivních obyvatel.

2.3.3 Hospodářství

Pobeskydí je horským a podhorským regionem, jehož hospodářský význam úzce souvisí s vývojem blízké ostravské průmyslové aglomerace. Když počátkem devadesátých let minulého století postihly Ostravsko vážné hospodářské problémy, důsledky pocítili lidé i ve venkovských obcích Pobeskydí. Hospodářské problémy byly způsobeny souběhem několika procesů. Předně celý systém domácího hospodářství musel projít přeměnou centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku

⁴ K 1. 3. 2001. Zdroj: Český statistický úřad.

⁵ Poměr počtu obyvatel v poproduktivním věku k počtu obyvatel v předproduktivním věku.

založenou na tržních principech. Zároveň se Ostravsko muselo, podobně jako jiné tradiční průmyslové regiony v bývalých socialistických státech, postihnout strukturálními deformacemi, vypořádat s náhlým hospodářským propadem, jehož přímým důsledkem byl pokles celkové zaměstnanosti v jádru průmyslové oblasti i v jejím širším zázemí. Celý region byl dále znevýhodněn chybějícím dálničím napojením na růstové regiony, periferní polohou v rámci České republiky, horší vzdělanostní strukturou obyvatelstva, v samotném Ostravsku pak i nižší kvalitou životního prostředí a nepříznivým image udržovaným sdělovacími prostředky.

Ve venkovských oblastech Pobeskydí byla situace o to obtížnější, že transformaci procházelo (a stále ještě prochází) rovněž místní zemědělství. Původní zemědělská výroba byla orientována převážně na živočišnou výrobu. V horském typu reliéfu, kde klimatické podmínky, půda i reliéf snižují ekonomickou efektivitu rostlinné produkce na minimum, byla tato orientace účelná. Pouze v nižších polohách přiléhajících k prostoru Ostravské pánve převládala výroba smíšeného (živočišně-rostlinářského) typu. V období před rokem 1989 byla tato výroba soustředěna do relativně malého množství kolektivních farem (JZD, státní statky), které se vyznačovaly nízkou produktivitou výroby, což se projevilo po přechodu ekonomiky na tržní model fungování jejich zánikem (s určitými výjimkami). Podstatná část naddimenzovaných zemědělských objektů ztratila v průběhu let své původní využití, což se projevilo jejich degradací a vznikem zemědělských brownfields.

V současnosti jsou ekonomické subjekty podnikající v primárním sektoru nuceny orientovat se na tržně méně kritické komodity a plnit i alternativní funkce zemědělství (ochrana a tvorba krajiny apod.). Značný potenciál představuje, vzhledem k rostoucí poptávce po zavádění alternativních zdrojů energie, účelově pěstovaná biomasa. Zvyšující se zájem o zdravý životní styl a o kvalitní a bezpečné potraviny vybízí k orientaci směrem k ekologickému zemědělství a agroturistice. Nebezpečí představuje vysoká závislost zemědělství na systému dotací a plateb. Jiným problémem jsou nevyřešené majetkové vztahy a vysoká míra nájemních vztahů k půdě, což brání změnám v jejím využívání.

Po roce 2002 dochází na Ostravsku k postupné stabilizaci hospodaření většiny velkých průmyslových podniků, což má pozitivní dopad i na zaměstnanost a výkonnost firem působících na území Pobeskydí. Přestože podstatná část ekonomicky aktivního obyvatelstva nadále vyjíždí za prací do blízkých měst mimo vlastní území Pobeskydí, postupně se v regionu prosazují nové, dynamicky se vyvíjející společnosti střední velikosti (např. SPETRA CZ s.r.o., LAKUM - AP, a.s., Optimont 2000 s.r.o., NORMA Frydlant n. Ostr., spol. s r.o., EPOS spol. s r.o., TDS ZAMPRA, spol. s.r.o.). Příkladem významné regionální firmy, která úspěšně překonala transformaci a dále prosperuje je Radegast v Nošovicích (dnes součástí Plzeňský Prazdroj, a.s.). Daří se subjektům, které podnikají v areálu dnes již zaniklé společnosti Ferrum ve Frýdlantě nad Ostravicí. Přidaná hodnota a rentabilita místní produkce však stále zůstává (především ve srovnání s regionálními a celostátními centry) nízká. Regionální podniky, chtějí-li uspět v silné konkurenci, jsou nuceny vytvářet tlak na produktivitu práce a modernizovat ze značné části zastaralé technické a technologické vybavení. V souvislosti s celkovým oživením národní ekonomiky a začleňováním do evropských struktur se po letech přehlížení zvýšil zájem velkých, převážně zahraničních společností umisťovat své investice na území Moravskoslezského kraje. Mimořádně vysoká je investice společnosti HYUNDAI v Nošovicích (mikroregion obcí povodí Morávky). Korejská firma ve zdejší průmyslové zóně investuje přibližně 1,1 miliardy eur (asi 31 miliard korun). Příchod automobilky, kterou doprovází řada asijských subdodavatelů, dále zvyšuje atraktivitu regionu pro cizí investory. Zároveň vzbuzují rozsáhlé investice obavy z dopadů na stav životního prostředí a život obyvatel regionu. Příprava dalších ploch pro podnikání bývá provázána konflikty s některými občanskými organizacemi (např. průmyslové zóny Hnojník – Třanovice, Horní Tošanovice), méně kontroverzí přináší koncept revitalizace nevyužitých objektů a ploch (např. Venkovská podnikatelská zóna Třanovice, podnikatelská zóna Čeladná - Pstruží nebo průmyslová zóna v areálu Ferrum ve Frýdlantě nad Ostravicí). Pro další hospodářský rozvoj území je mimořádně důležitá úroveň podnikatelské aktivity místních obyvatel a kvalita místního inovačního prostředí (milieu).

Sektor služeb navazuje na místní zemědělskou a průmyslovou výrobu a na soustředění obyvatelstva v sídlech. Koncentrace nabídky je závislá na velikosti sídel: malá venkovská sídla jsou charakteristická místy nižší nabídkou služeb (zejména pro obyvatelstvo), nabídka ve větších obcích je s ohledem na regionální podmínky uspokojivá. V závislosti na nutnosti změn hospodářské struktury, ale také na investičních možnostech místních podnikatelských subjektů se sektor služeb po roce 1989 pozitivně rozvíjel, ale v současné době se jeho rozvoj zpomalil. Silnou konkurenci místním poskytovatelům služeb tvoří nabídka blízkých měst, především pak síla rychle se rozvíjející sítě hyper a supermarketů. Velké zahraniční obchodní společnosti se díky propracovanější kultuře prodeje, lepšímu marketingu a systému nízkých cen, dokázaly snadněji prosadit na domácím trhu a vytlačit tak část domácích prodejců.

V regionu existují příhodné podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. V České republice trvale roste zájem turistů o domácí destinace, oblast Moravskoslezských Beskyd patří přitom mezi nejatraktivnější turistické cíle v zemi. Nachází se zde několik významných středisek cestovního ruchu, například Ostravice, Bílá, Čeladná nebo Morávka. Možnosti rekreace dále rozšiřují přehradní nádrže Žermanice, Těrlicko a Baška, které jsou využívány ke koupání a některým vodním sportům. Pobeskydí nabízí výborné podmínky pro provozování řady letních i zimních sportů. Pro další rozvoj cestovního ruchu, jenž se zaměřuje na využití místních kulturních a přírodních zajímavostí, jsou nutné rozsáhlé investice zvyšující kvalitu poskytovaných služeb. Infrastruktura cestovního ruchu a volného času dosud není dostatečně rozvinuta a chybí dostatek informací o jejich možnostech. Proti rozsáhlým investicím v tomto sektoru vystupují organizace zaměřené na ochranu přírody.

2.3.4 Trh práce a nezaměstnanost

Začátkem devadesátých let v souvislosti s přeměnou tehdejší centrálně plánované ekonomiky na ekonomiku založenou na tržních principech a se změnou vnějších podmínek došlo k razantnímu propadu průmyslové a zemědělské výroby, který byl doprovázen rychlým poklesem počtu pracovních míst v těchto odvětvích. V počáteční fázi transformace dokázal následky propadu zaměstnanosti v tradičních odvětvích zmírnit dynamicky se rozvíjející sektor služeb, ale již od roku 1997 docházelo v regionu (zejména díky kritické situaci většiny velkých průmyslových podniků na Ostravsku) k opětovnému nárůstu celkové nezaměstnanosti. Skokový nárůst regionální nezaměstnanosti dosáhl svého vrcholu v roce 2000, přesto se ani v dalších letech počty uchazečů o zaměstnání příliš nezmenšovaly (průměrná míra regionální nezaměstnanosti se pohybovala okolo 14 %). Projevovala se horší adaptabilita volné pracovní síly, neochota pracovat za nízkou mzdu a narůstající závislost na sociální pomoci. Od roku 2004 dochází díky oživení regionálního i národního hospodářství k poklesu celkové nezaměstnanosti. Vyšší nezaměstnanost je dosahována v současnosti zpravidla obcích, ve kterých se obyvatelstvo v minulosti ve větší míře věnovalo práci v hornictví nebo hutnictví a obce, které se nacházejí v hornaté, periferní části regionu. Nezaměstnanost v regionu nadále značně převyšuje průměrnou nezaměstnanost v České republice, přesto rozvoji některých perspektivních odvětví brání nedostatek kvalifikovaných pracovních sil.

2.3.5 Infrastruktura

Hlavní komunikační osu silniční dopravy v regionu vytváří komunikace tzv. slezského kříže. Jedná se o silnici E468 (R 48) v ose sever – jih (součást větve B VI. multimodálního dopravního koridoru) a silnici I/11 ve směru východ – západ. Frekventovaným tahem ve směru na Slovensko je silnice I/56 procházející Frýdlantem nad Ostravicí. Hraničními přechody ve směru do Polska jsou Chotěbuz, Český Těšín, Horní Lištná a Bukovec, ve směru na Slovensko Bílá, Bumbálka a Mosty u Jablunkova.

Silniční síť na území Pobeskydí sice disponuje dostatečnou hustotou dopravních komunikací umožňující dobrou propustnost krajiny, ale kvalita povrchu těchto komunikací je zpravidla nízká. Dalším negativním faktorem ztěžujícím dopravní konektivitu území je nevýhodná geografická poloha regionu vůči centrálním oblastem České republiky. Dostupnost některých periferních horských oblastí je zejména v zimním období problematická. Kapacita dopravní sítě, jež vyhovovala potřebám objemu přepravy v minulosti, neodpovídá dnešním nárokům. Páteřní komunikace jsou nadměrně zatěžovány nákladní transiitní dopravou, což se zpětně projevuje na jejich technickém stavu. V tomto kontextu představuje významnou perspektivu připravovaná modernizace hlavních dopravních cest. Ta již v podstatě začala výstavbou rychlostní komunikace R 48, v roce 2006 byl zprovozněn úsek Dobrá - Horní Tošanovice, dokončení etapy Horní Tošanovice – Český Těšín se předpokládá v roce 2007. Prioritní je rovněž budování rychlostní komunikace v úseku Třanovice – Nebory – Jablunkov. Očekává se, že tato modernizace zlepší dopravní přístupnost regionu a poskytne nové impulzy v rozvoji podnikání. Modernizací by měla projít rovněž část železničních tratí. V souvislosti s investicí korejské automobilky HYUNDAI se nejčastěji hovoří o rozšíření železniční tratě č. 322 (Český Těšín – Frýdek-Místek).

Spojení mezi obcemi regionu autobusovou dopravou je zajišťováno společností Connex Morava a.s. Do krajského města Ostravy zajiždějí dálkové autobusy i jiných společností. Kvalita služeb dopravních společností je na dostatečné úrovni. Nejbližší mezinárodní veřejné letiště se nachází v těsné blízkosti západních hranic regionu v Mošnově. Tamní letiště Leoše Janáčka Ostrava prochází intenzivní přestavbou. Územím prochází dostatečně hustá síť značených turistických tras a cyklotras, a to zejména v atraktivních horských a podhorských oblastech Beskyd.

Technická infrastruktura obcí zahrnuje jejich vybavení inženýrskými sítěmi, tj. plynem, elektrickou energií, napojení domů na vodovod, kanalizaci, čističku odpadních vod apod. Vybavenost území technickou infrastrukturou se liší dle jednotlivých obcí. Jejím indikátorem je vybavenost bytového a domovního fondu napojením na její síť. Negativní situace převládá s podílem domů napojených na kanalizační síť. V regionu Pobeskydí je takto napojeno pouze 22 % domů, průměrná hodnota napojení v celé České republice přitom činí 43 % domů. Rozvod pitné vody je zajištěn u naprosté většiny domů (98 %), ústředním topením je vybaveno 86 % domů (oproti 60 % v celé ČR). Plynofikace obcí probíhala především v průběhu devadesátých let minulého století, vzhledem k členitému terénu a značným vzdálenostem mezi jednotlivými obydlími zůstala značná část domů neplynofikována. V obcích Bílá, Lhotka, Staré Ves nad Ondřejnicí, Staré Hamry a Vělopolí se k plynofikaci nepříkročilo. Neplynofikované domy představují potenciál pro zavádění alternativních způsobů vytápění, především biomasou. Správcem inženýrských sítí v regionu Pobeskydí jsou Energetická společnost ČEZ, a.s. (dodávky elektrické energie), Telefónica O2 Czech Republic, a.s. (síť telekomunikačního vedení), Severomoravské vodárny a kanalizace a.s. (síť vodovodů a kanalizací) a Severomoravská plynárenská, a.s. (dodávky plynu).

Sociální infrastrukturou se rozumí nabídka zdravotnických, školských, sociálních a jim podobných zařízení a služeb, které přispívají k zabezpečení celkově kvalitního životního a podnikatelského prostředí v dané lokalitě. V roce 2007 se na území Pobeskydí nacházelo celkem 48 základních škol (z toho 17 jednostupňových). Ve třinácti obcích základní škola chybí. Mateřské školy byly k dispozici ve 44 obcích regionů, celkový počet mateřských škol byl 56. V devíti obcích se nenacházela žádná mateřská škola. Střední školství je v regionu zastoupeno dvěma školami ve Frýdlantě nad Ostravicí a v Bílé. Většina studentů regionů navštěvuje některou ze středních škol v blízkých městech Třinci, Českém Těšíně,

Frýdku-Místku, Havířově nebo Ostravě. Zajímavou perspektivu představuje využití stávajících školních zařízení pro potřeby komunitního vzdělávání. Alespoň jedno zařízení zdravotní péče se nachází v 38 obcích regionu. Náročnou odbornou péči poskytují nemocnice v okolních městech (Frýdek-Místek, Ostrava, Český Těšín, Havířov, Třinec, Nový Jičín). Zařízení sociální péče se nacházejí v 15 obcích regionu. V regionu působí řada neziskových organizací věnujících se práci pro sociálně potřebné osoby.

2.4 Územní rozvoj

Přirozenými vlastnostmi územních celků jsou tendence ke změně a tendence k nerovnováze. Přirozenou vlastností lidí, kteří v těchto územích žijí a pracují, je snaha těmto tendencím vzdorovat a usměrňovat vývoj území žádoucím směrem. Změnám, ke kterým došlo na území Pobeskydí v devadesátých letech dvacátého století, a které mají své kořeny ve více či méně vzdálené minulosti, čelili aktéři soukromého podnikatelského, veřejného i neziskového sektoru svými systematickými aktivitami, které zahrnovaly přípravu a realizaci mnoha rozvojových projektů, které si kladly za cíl zkvalitnění místního životního a ekonomického prostředí a životních podmínek místních obyvatel.

Není možné na tomto místě podat kompletní přehled o všech těchto projektech. Z těch nejvýznamnějších lze zmínit Venkovskou podnikatelskou zónu v Třanovicích, soubor projektů využívající biomasu pro energetické účely, projekty typu LEADER nebo sportovně rekreační centra v Bílé, Starých Hamrech, Ostravici, Morávce, Malenovicích a Čeladné. Příprava a realizace mnoha rozvojových projektů byla umožněna (nebo alespoň usnadněna) dlouhodobým procesem utváření vhodného institucionálního prostředí.

Především v druhé polovině devadesátých let 20. století, jako reakce na obtížné místní podmínky a vlivem prohlubujících se změn, docházelo mezi místními aktéry především z řad veřejné správy k zavádění řady organizačních inovací. Obce se sdružovaly v mikroregiony, připravovaly a začaly naplňovat vlastní rozvojové strategie a vlastní rozvojové projekty. Aby usnadnily složitou administraci těchto projektů, zakládaly specializované instituce vybavené školenými profesionály. Aby tyto projekty mohly financovat, začaly podávat žádosti o finanční podporu regionálních, „národních“ i „evropských“ institucí. Mezi obcemi, mikroregiony a těmito specializovanými institucemi, ale také mezi zainteresovanými podnikatelskými a neziskovými subjekty vznikla atmosféra kreativní spolupráce. Prostřednictvím komunikace a spolupráce jsou tyto aktéři schopni dosahovat synergického efektu, který jim umožňuje, aby překonali překážky vyplývající z limitů, daných jejich vlastními omezenými kapacitami.

2.5 LEADER

LEADER (propojení aktivit pro rozvoj venkovské ekonomiky) je jedním z mnoha nástrojů politiky regionálního rozvoje. Charakteristický je zcela novým způsobem myšlení a zcela novými metodami, kterými přispívá k rozvoji venkova. Filosofie LEADERu je založena na pevném přesvědčení, že místní společenství (na úrovni obcí a mikroregionů) jsou sama schopna nejlépe řešit vlastní problémy, a že je tedy účelné poskytovat jim maximální možnou podporu, a to prostřednictvím tzv. místních akčních skupin.

Principy, které jsou pro filosofii LEADERu charakteristické, a které představují kvalitativně vyšší úroveň politiky regionálního rozvoje, kladou zásadní důraz na plánování a realizaci rozvojových projektů na nejnižší možné úrovni – v konkrétních mikroregionech, konkrétními lidmi. V těchto územích a společenstvích vznikají prostřednictvím LEADERu zcela nové hodnoty – vědomí vzájemné důvěry, schopnost komunikovat a spolupracovat při řešení společných zájmů v nejrůznějších oblastech společenského života.

V Pobeskydí s aplikací metody LEADER existují značné zkušenosti. Místní akční skupina Pobeskydí, na základě předložených rozvojových strategií a záměrů, uspěla v dosud všech vyhlášených programech typu LEADER v České republice (LEADER ČR 2004, LEADER ČR 2005, LEADER ČR 2006 a podopatření 2.1.4. Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (podopatření typu LEADER+).

3 Souhrnná SWOT analýza

Metoda SWOT analýzy uceleným způsobem integruje poznatky získané standardními analytickými postupy.

3.1 Přehled silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení

Jednotlivé body SWOT analýzy byly stanoveny na základě zpracovaného profilu území a připomínkovány zástupci veřejnosti na veřejně přístupných pracovních setkáních. Pořadí bodů bylo stanoveno percepční metodou, tzn. že odráží hodnotový žebříček osob, které na území Pobeskydí žijí nebo pracují.

Tabulka 6: SWOT analýza

Silné stránky (S)		Slabé stránky (W)	
1	Atraktivní prostředí a pestrá struktura kulturní krajiny stimulující cestovní ruch	1	Nízká akumulace kapitálu a chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, veřejné správě i v neziskovém sektoru
2	Strategicky výhodná poloha vůči hlavním dopravním tahům, blízkým městům a hranicím s Polskem a Slovenskem	2	Nízká úroveň vybavení sítěmi technické a sociální infrastruktury a vysoké náklady na jejich pořízení, provoz a údržbu, především v oblastech s rozptýlenou slezskou zástavbou
3	Existující zkušenosti a dostatečné odborné kapacity pro přípravu a realizaci rozvojových strategií a rozvojových projektů	3	Špatný technický stav mnoha objektů a ploch v obcích
4	Zlepšující se životní prostředí a dobré podmínky pro bydlení (obecně), včetně dostupnosti základní technické a sociální infrastruktury (ve středně velkých a větších sídlech a v sídlech s koncentrovanou zástavbou)	4	Horší dopravní dostupnost ve srovnání s městy, především nižší kvalita povrchu pozemních komunikací a horší dostupnost veřejnou dopravou, špatná dopravní dostupnost regionu
5	Dobrá propustnost krajiny dopravními sítěmi, včetně turistických stezek a cyklotras	5	Nedostatečné zastoupení v politických a správních orgánech vyšší úrovně
6	Dostatek volných ploch a objektů pro privátní i veřejnou investiční činnost	6	Převažující nízká rentabilita a přidaná hodnota místního hospodářství a jeho struktura, nízká produktivita práce a zastaralé technické a technologické vybavení
7	Existující zkušenosti s aplikací metody LEADER	7	Vysoká nezaměstnanost, její negativní struktura a nedostatek pracovních příležitostí na jedné straně, nedostatek kvalifikovaných pracovních sil pro některá odvětví na druhé straně
8	Bohatství kulturního dědictví a tradic	8	Nízká míra participace občanů na rozhodování
9	Tradice hospodaření na půdě i v méně příznivých oblastech	9	Negativní demografická struktura (především věková a vzdělanostní) a dynamika
10	Malý výskyt sociálně-patogenních jevů	10	Nedostatečná infrastruktura cestovního ruchu a volného času a nedostatek informovanosti o jejich možnostech
11	Zvyšující se význam nestátních neziskových organizací a dobrovolných svazků obcí	11	Vysoká závislost zemědělského sektoru na dotacích
12	Zachovalé mezilidské vztahy a tradice spolupráce mezi obyvateli	12	Pomalejší postup zavádění moderních komunikačních a informačních technologií a málo rozvinuté a málo využívané služby celoživotního vzdělávání a poradenství
13	Dostatečný potenciál zemědělské půdy a pracovních sil pro zemědělství a lesnictví	13	Existence lokalit se zhoršeným stavem životního prostředí v souvislosti s úpadkem nebo změnami některých forem využití krajiny (zejména v zemědělství a lesnictví)
		14	Nevyřešené majetkové vztahy a převažující

Silné stránky (S)		Slabé stránky (W)	
			nájemní vztahy k půdě
		15	Existence konfliktů a špatná komunikace mezi některými aktéry rozvoje venkova při přípravě a realizaci rozvojových záměrů
		16	Negativní image části oblasti (především severní části zasahující na Ostravsko)
		17	Nedostatečné využívání výsledků vědy a výzkumu, pomalý postup zavádění inovací v hospodářství, veřejné správě i neziskovém sektoru
Příležitosti (O)		Ohrožení (T)	
1	Zájem o bydlení na venkově ze strany především solventních rodin s malými dětmi	1	Nedostatek finančních prostředků na realizaci opatření na venkově
2	Trvale rostoucí zájem návštěvníků a turistů o domácí destinace	2	Legislativní bariéry a nevhodně nastavený právní a administrativní systém a systém technických norem
3	Rostoucí zájem společnosti o ochranu životního prostředí a krajiny	3	Konflikty rozvojových záměrů s požadavky na udržitelný rozvoj obcí a ochranu přírody a krajiny nebo s individuálními zájmy jednotlivců a jejich organizací
4	Odstraňování bariér spojených s existencí státních hranic, pokračující evropská integrace	4	Pokračující oslabování pozice venkova v systému řízení státu a nestabilita tohoto systému
5	Rostoucí zájem o zdravý životní styl a o kvalitní a bezpečné potraviny	5	Nestabilita zemědělského sektoru a ztráta možností získání dotací
6	Probíhající a plánované rozsáhlé investice do dopravní a technické infrastruktury ze strany veřejného sektoru a investice soukromého podnikatelského sektoru (průmyslové zóny)	6	Pokračující oslabování na venkově tradičně silných mezilidských vztahů
7	Rostoucí poptávka po zavádění alternativních (obnovitelných) zdrojů energií	7	Pokračující a prohlubující se negativní demografické trendy, růst rozdílů v životní úrovni a riziko zvýšení kriminality v souvislosti s přílivem nových obyvatel
8	Posilování významu metody LEADER pro rozvoj venkova	8	Neochota významných aktérů ze strany podnikatelských, neziskových a veřejných subjektů shodnout se na konsensu ohledně podoby venkova a kooperovat při projektech s potenciálně pozitivními dopady
9	Existence systému podpor rozvojových projektů a budování kapacit pro jejich přípravu a realizaci	9	Změny klimatu a s tím související extrémní klimatické jevy (záplavy, vichřice, sucho, extrémní teploty)
10	Rostoucí zájem společnosti na posílení alternativních funkcí zemědělství a mimoprodukčních funkcí lesa	10	Ztráta tvárnosti venkovské krajiny v důsledku urbanisticky a architektonicky nekoncepční nové výstavby
11	Oživení a měnící se struktura národního a regionálního hospodářství	11	Organizační a finanční nepřipravenost na využití prostředků z EU
12	Existence zdrojů informací o pozitivních příkladech a dobrých zkušenostech v oblasti zemědělství a rozvoje venkova	12	Pokračování procesu ekonomické a kulturní globalizace a prohlubování závislosti regionu na vnějších zdrojích
		13	Zhoršení stavu životního prostředí
		14	Snížení podílu trvale bydlících obyvatel na venkovské populaci
		15	Ztráta ekonomické konkurenceschopnosti regionu, státu

3.2 Alternativy volby strategie na základě SWOT analýzy

Metodou koincidenční matice byly konfrontovány charakteristiky vnitřního prostředí regionu (silné a slabé stránky) s jeho vnějším prostředím (příležitostmi a ohroženími). Cílem této analýzy bylo nalézt odpovědi na otázku prostřednictvím kterých silných stránek nebo odstraněním kterých slabých stránek lze využít dané příležitosti nebo vyhnout se existujícím ohrožením. Silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení s nejvyššími bodovými hodnotami jsou z hlediska orientace této strategie nejperspektivnější (vykazují nejvyšší míru koincidence s jinými body SWOT analýzy) a je třeba se na ně při formulaci opatření zvlášť zaměřit.

Detailní postup zpracování koincidenční matice je přílohou této strategie.

Z hlediska možností zhodnocení příležitostí a vyhnutí se ohrožením byly jako nejvýznamnější identifikovány následující silné stránky:

- 3 Existující zkušenosti a dostatečné odborné kapacity pro přípravu a realizaci rozvojových strategií a rozvojových projektů
- 7 Existující zkušenosti s aplikací metody LEADER
- 6 Dostatek volných ploch a objektů pro privátní i veřejnou investiční činnost
- 4 Zlepšující se životní prostředí a dobré podmínky pro bydlení (obecně), včetně dostupnosti základní technické a sociální infrastruktury (ve středně velkých a větších sídlech a v sídlech s koncentrovanou zástavbou)
- 11 Zvyšující se význam nestátních neziskových organizací a dobrovolných svazků obcí

Z hlediska možností zhodnocení příležitostí a vyhnutí se ohrožením byly jako největší překážky identifikovány následující slabé stránky:

- 1 Nízká akumulace kapitálu a chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, veřejné správě i v neziskovém sektoru
- 5 Nedostatečné zastoupení v politických a správních orgánech vyšší úrovně
- 7 Vysoká nezaměstnanost, její negativní struktura a nedostatek pracovních příležitostí na jedné straně, nedostatek kvalifikovaných pracovních sil pro některá odvětví na druhé straně
- 6 Převažující nízká rentabilita a přidaná hodnota místního hospodářství a jeho struktura, nízká produktivita práce a zastaralé technické a technologické vybavení
- 3 Špatný technický stav mnoha objektů a ploch v obcích

Z hlediska využitelnosti prostřednictvím stávajících silných stránek a odstranění slabých stránek byly jako nejvýznamnější příležitosti identifikovány:

- 6 Probíhající a plánované rozsáhlé investice do dopravní a technické infrastruktury ze strany veřejného sektoru a investice soukromého podnikatelského sektoru (průmyslové zóny)
- 9 Existence systému podpor rozvojových projektů a budování kapacit pro jejich přípravu a realizaci
- 1 Zájem o bydlení na venkově ze strany především solventních rodin s malými dětmi
- 2 Trvale rostoucí zájem návštěvníků a turistů o domácí destinace
- 11 Oživení a měnící se struktura národního a regionálního hospodářství

Z hlediska možnosti eliminace prostřednictvím stávajících silných stránek a odstranění slabých stránek byla jako nejvýznamnější ohrožení identifikována:

- 1 Nedostatek finančních prostředků na realizaci opatření na venkově
- 15 Ztráta ekonomické konkurenceschopnosti regionu, státu
- 14 Snížení podílu trvale bydlících obyvatel na venkovské populaci
- 5 Nestabilita zemědělského sektoru a ztráta možností získání dotací
- 12 Pokračování procesu ekonomické a kulturní globalizace a prohlubování závislosti regionu na vnějších zdrojích

4 Strategická vize rozvoje území

4.1 Výchozí základna strategie

Na vývoj Pobeskydí v posledních staletích měla vliv řada skutečností:

Přes mnoho tlaků politického, společenského i ekonomického charakteru si Pobeskydí zachovalo svůj venkovský charakter, přesto, že řada jeho součástí prošla poměrně výraznými změnami. Některé z těchto změn probíhaly spontánně na celospolečenském pozadí a jsou přirozeným důsledkem sociální evoluce, jiné byly důsledkem několikaletých obrátů v chápání funkcí prostorových struktur (v tomto smyslu především měst a venkova) a byly řízeny administrativně. Primárním důsledkem těchto procesů je současná slabá pozice venkova v systému řízení státu, nízký inovační (a investiční) potenciál a zaostávání v řadě významných socioekonomických ukazatelů. Vzhledem k tomu, že tyto charakteristiky jsou vzájemně provázány a vzájemně se determinující, nelze očekávat v nejbližších desítkách let žádnou zásadní změnu.

Struktura obyvatelstva Pobeskydí odráží řadu obecných charakteristik venkovských populací, disponuje však výraznými specifiky, především v oblasti národnostní struktury a místní kultury. Obyvatelstvo Pobeskydí stárne, dlouhodobě negativní zůstává také vzdělanostní struktura a prakticky celý region je postižen selektivní emigrací, kdy odsud odcházejí převážně mladí, vzdělaní a jinak perspektivní obyvatelé. Všechny tyto vlastnosti podvazují dynamiku místního hospodářství i oblast územního rozvoje. Na druhou stranu však vykazuje místní populace nadprůměrnou míru vnitřní soudržnosti, která umožňuje tato negativa v jednotlivých případech zmírňovat. V oblasti vývoje struktury místního obyvatelstva nelze očekávat v nejbližším časovém horizontu příliš pozitivní vývoj.

Výkonnost místního hospodářství a situace na trhu práce jsou ovlivněny periferní polohou Pobeskydí v rámci Moravskoslezského kraje (především vůči ostravské průmyslové aglomeraci a hlavním komunikačním tahům) a strukturou a výkonností hospodářství Moravskoslezského kraje samotného. Hlavní těžiště místní ekonomiky spočívá v malých a středních firmách, mezi nimiž dosud nezanedbatelnou roli hrají zemědělské subjekty. Konkurenceschopnost těchto subjektů naráží na jejich zastaralé vybavení a nízkou produktivitu práce. Významným růstovým potenciálem disponuje sektor cestovního ruchu, a to i přesto, že vybavenost území kvalitní infrastrukturou je nízká. Nový impulz rozvoje představuje lokalizace továrny společnosti Hyundai v Nošovicích. S výstavbou této továrny jsou však spojeny obavy místních obyvatel ze zhoršení životního prostředí a životních podmínek.

Životní prostředí Pobeskydí je dosud poměrně dobré, i když v minulosti bylo devastováno hned několika různými vlivy (zemědělství, lesnictví, těžký průmysl lokalizovaný v nedalekých městech, nekoncepční výstavba). Významná část Pobeskydí se nachází na území CHKO Beskydy, část území zasahuje na území CHKO Poodří. Existence chráněných území v Pobeskydí je zdrojem pozitivního image u četných návštěvníků a turistů, v kombinaci s iracionalitou, fanatismem, nekompetentností a neústupností jeho (mnohdy samozvaných) ochránců je však v některých lokalitách brzdou jakéhokoli rozvoje a zdrojem svárů mezi obyvateli.

Významným faktorem rozvoje je existence prorůstového profesionálního prostředí reprezentovaného specializovanými subjekty, které působí v oblasti územního rozvoje a souvisejících oborů. Tyto subjekty dovedou dosahovat synergických efektů při přípravě a realizaci rozvojových projektů a zvyšovat inovační a investiční potenciál regionu a subjektů, které na něm působí.

4.2 Východiska strategie

Strategie rozvoje Pobeskydí je založena na myšlence udržitelného harmonického rozvoje. Trvalá dimenze takového rozvoje respektuje právo budoucích generací na vlastní rozvoj. Princip harmonie klade důraz na vyváženost aktivit s ohledem na zájmy drtivé většiny místních obyvatel, veřejných, soukromých podnikatelských i neziskových subjektů i návštěvníků a turistů.

Z dlouhodobého hlediska je nezbytné založit takový rozvoj na potenciálu vnitřních zdrojů, především lidských. Tyto zdroje je potřeba systematicky kultivovat, pečovat o ně a šetrně je využívat. Z krátkodobého hlediska je účelné využít příležitostí, které spočívají v existenci vnějších zdrojů (především v nástrojích regionální politiky ČR a politiky ekonomické a sociální soudržnosti EU).

Harmonický rozvoj je založen na respektu k různorodosti (často až protichůdnosti) zájmů, které mají jednotlivci i subjekty. Tato různost je bohatstvím Pobeskydí a lze ji racionálně využívat k prospěchu rozvoje regionu. To vyžaduje především hledat shodu v potenciálně konfliktních oblastech, a to nejlépe dříve než konflikty vzniknou.

Různorodost zájmů jednotlivců i subjektů a jejich různorodé možnosti jsou možným zdrojem pozitivních synergických efektů. Významným potenciálem disponuje partnerství veřejného, soukromého a neziskového sektoru, a to jak ve fázi přípravy rozvojových aktivit, tak při jejich realizaci a případném provozu jejich výsledků.

Rozvojové aktivity musí být „protrzně“ orientovány. To znamená, že po nich musí existovat relevantní poptávka ze strany cílových skupin, kterými jsou obyvatelé v různých životních situacích a rolích. Tuto poptávku je třeba neustále sledovat a pěstovat tak, aby byla zajištěna udržitelnost hmotných i nehmotných statků, které jsou výsledkem jednotlivých projektů i této strategie jako celku.

4.3 **Strategická vize rozvoje území**

Smyslem formulování vize ve strategickém plánování je ve zhuštěné formě podat základní informace o výchozí situaci regionu a o tom, jakou podobu bude díky realizaci strategie mít. Byla stanovena na základě diskuse během veřejných jednání v jednotlivých mikroregionech takto:

Pobeskydí bude regionem, ve kterém jsou hospodářství a zaměstnanost založeny na stabilních základech především vnitřních potenciálů území:

- tvořivosti, podnikavosti, vzdělání, sebevědomí a odpovědnosti místních obyvatel a firem,
- tradicích a kulturní krajině.

Rozvoj podnikatelského prostředí a soukromých aktivit bude v nejvyšší možné míře respektovat zájmy životního prostředí a životních podmínek obyvatel.

Pobeskydí bude atraktivním místem pro bydlení všech současných i budoucích obyvatel, kteří svým dílem přispívají k jeho rozvoji. Život na venkově bude plnohodnotnou a zdravou alternativou životu ve městech, čerpající z kvalitního životního prostředí, tradičně silných mezilidských vztahů a možností všestranného sebeuplatnění obyvatel v práci i ve volném čase. Pro návštěvníky a turisty bude přitažlivé a pohostinné.

Pobeskydí bude krásným a zdravým regionem, jehož přírodní hodnoty budou šetrně využity pro zajištění životních podmínek a obživy obyvatel. Příroda nebude chráněna „před“ člověkem, ale „pro“ člověka. Bude hodnotou, jejíž udržování není „pouze“ správné, ale v mnoha ohledech výhodné a racionální.

Pobeskydí bude atraktivním místem pro zdravý život, práci i odpočinek.

4.4 **Globální cíl rozvoje území**

Globálním cílem této strategie je zachovat v Pobeskydí atraktivní a zdravé prostředí pro život, práci, odpočinek a trávení volného času místních obyvatel i návštěvníků, adekvátně venkovskému charakteru území a požadavkům třetího tisíciletí.

K dosažení tohoto globálního cíle přispěje dosažení následujících dílčích cílů:

- Rozvinout politiku zaměstnanosti aktivizací vnitřních potenciálů regionu na bázi podpory drobného a středního podnikání občanů a subjektů, které do regionu dobré podnikatelské podmínky a příležitosti přilákají.
- Dosáhnout, aby přesvědčení a vůle občanů byly založeny na principu důvěry ve vlastní síly, možnosti a schopnosti, jejichž realizace v podnikatelském prostředí regionu je racionálním zdrojem dobré životní úrovně občanů, jednotlivých obcí a jednoho každého z nich, ať jsou v pozici zaměstnavatelů nebo zaměstnanců.
- Vytvořit v regionu náročné prostředí oprávněné hrdosti každého vlastníka nemovitého majetku, že tento majetek je právě jeho zásluhou ozdobou obce a regionu, a na druhé straně, že je společensky a občansky neúnosné vlastnit zanedbaný, neudržovaný nebo neobdělávaný majetek.
- Zachovat v regionu prostředí a styl vesnického života, pokud nebyl historií narušen, obnovit ty jeho prvky, které minulost narušila, definovat a realizovat moderní filosofii vesnického života, adekvátní podmínkám třetího tisíciletí v Evropě při akceptování regionálních specifik a vůle občanů, kteří v něm žijí.
- Dosáhnout, aby veškerá půda v regionu měla své vlastníky, kteří ji užívají, udržují nebo obdělávají k prospěchu svému, obecnímu a regionálnímu.
- Vyvolat a vyprovokovat procesy, které by znamenaly principiální restrukturalizaci zemědělských aktivit v regionu, aby vycházely z reálných půdních, krajinných, klimatických a ekologických podmínek regionu na jedné straně

a možností reálného trhu a odbytu na straně druhé tak, aby tyto aktivity byly dobrým a trvalým zdrojem obživy části obyvatel regionu při akceptování reálných podmínek vstupu ČR do EU.

- Přesvědčit obce a převážnou většinu občanů obcí regionu, že plnění globálních cílů regionu je přínosem a slouží k prospěchu jednotlivých obcí a občanů.

4.5 Hlavní směry a prostředky dosažení globálních cílů

Hlavními směry a prostředky dosažení globálních cílů jsou:

- Rozvinutí služeb a vytvoření atrakcí v regionu, které přilákají:
  - návštěvníky okolních turistických a rekreačních oblastí,
  - obyvatele okolních měst a aglomerací k trávení volného času a
  - cestující po hlavních dopravních tazích procházejících regionem.
- Restrukturalizace zemědělské produkce s cílem posílit roli perspektivních subjektů, které dokáží pružně reagovat na měnící se podmínky v zemědělství a efektivně nastavit strukturu pěstovaných produktů.
- Rozvoj a podpora rozptýlené individuální domovní výstavby na velkých parcelách s cílem snížení celkové výměry zemědělských ploch v regionu.
- Revitalizace stavebních objektů po bývalé zemědělské produkci do vesnických podnikatelských zón a podnikatelských inkubátorů, které budou rozvíjet paralelně se současnými a moderními směry drobného a středního podnikání také tradiční řemesla a služby a v neposlední řadě obchodní a výrobní aktivity založené na zpracování a odbytu zemědělské produkce nekritických zemědělských komodit.
- Občanské programy navazující na tradice života na vesnici a obsahující současně moderní aspekty vesnického prostředí v podmínkách Evropy na prahu třetího tisíciletí a vstupu ČR do EU, které rozvíjejí přesvědčení občanů regionu, že jejich vlastní vůle a důvěra ve vlastní síly, možnosti a schopnosti jsou racionálním zdrojem jejich dobrých životních šancí. Tyto prostředky, které jsou zásadním mobilizačním potenciálem projektu, obsahují tyto hlavní směry aktivit:
  - rozvojové programy v oblasti vzdělávání, kultury, osvěty a sportu a
  - rozvojové programy zdravotnictví a sociálních služeb.

4.6 Problémové okruhy strategie

Strategie rozvoje Pobeskydí se hlásí k principům místní agendy 21 a principům trvale udržitelného rozvoje. Navazuje tak na dlouhodobě uplatňovaný systémový přístup významné části aktérů územního rozvoje, kteří se zúčastnili přípravy této strategie a nesou odpovědnost za její naplňování.

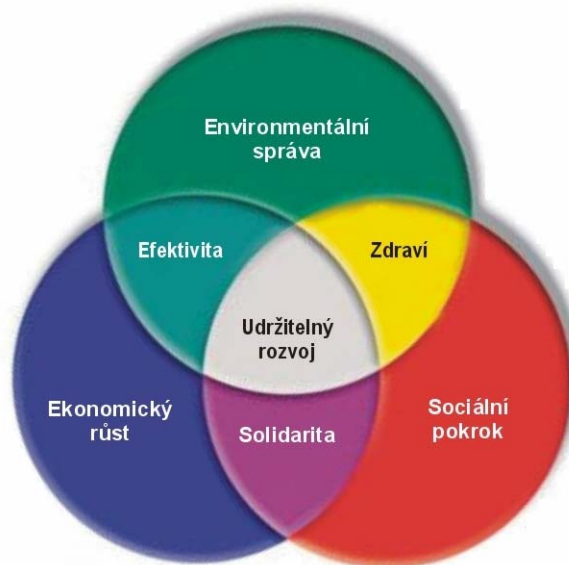
Dosažení linie trvale udržitelného rozvoje vyžaduje rovnovážné zastoupení opatření zaměřených na ekonomický růst, sociální pokrok a ochranu a tvorbu životního prostředí. S ohledem na tuto skutečnost byly zvoleny následující problémové okruhy:

Tabulka 7: Problémové okruhy Strategie rozvoje Pobeskydí

Problémový okruh 1	Společnost Harmonický rozvoj lidských zdrojů, místní společnosti a kultury
Problémový okruh 2	Hospodářství Trvale udržitelný hospodářský rozvoj regionu
Problémový okruh 3	Životní prostředí a infrastruktura Růst kvality životního prostředí a životních podmínek obyvatel

Vzájemné vazby mezi těmito problémovými okruhy ilustruje následující schéma:

Obrázek 1: Filosofie dosažení udržitelného rozvoje

4.6.1 Společnost

Harmonický rozvoj lidských zdrojů, místní společnosti a kultury

Trvale udržitelný rozvoj kvality života je základní linií této strategie. Venkovský region Pobeskydí by měl zůstat kvalitním místem pro život pro všechny skupiny stávajících i „nových“ obyvatel – zachovat si atraktivní a „zdravý“ venkovský charakter, uzpůsobený podmínkám 21. století. Dosažení tohoto cíle vyžaduje zachování kvalitního životního prostředí, zajištění uspokojování základních potřeb obyvatel, včetně přijatelné úrovně sociálních, vzdělávacích a zdravotních služeb a infrastruktury volného času. Součástí kvalitního prostředí pro život jsou i tradičně silné mezilidské vztahy.

Strategie rozvoje Pobeskydí se v rámci problémového okruhu Společnost bude orientovat na investice do kvality bydlení na venkově a na související aktivity neinvestičního charakteru: promyšlené přípravě stavebních pozemků, podpoře individuální výstavby na velkých pozemcích a marketingových aktivitách s cílem udržet v regionu mladé, kvalifikované a jinak perspektivní obyvatele, nebo takové nové obyvatele do regionu přilákat.

Součástí problémového okruhu je udržení, doplnění a zkvalitnění základní sociální infrastruktury, veřejných objektů, institucí a ploch – vzdělávací, sportovní, kulturní infrastruktury a infrastruktury sociálních služeb. Poskytování sociálních služeb ze strany veřejných, neziskových, ale i komerčních soukromých subjektů bude systematicky podporováno.

4.6.2 Hospodářství

Trvale udržitelný hospodářský rozvoj regionu

Hospodářský rozvoj Pobeskydí by měl splňovat následující základní funkce: zajistit zdroj obživy a zároveň služeb pro uspokojování základních služeb obyvatel regionu a zajistit údržbu kulturní krajiny. Pro tyto účely by měl být založen na efektivním využití vnitřních zdrojů regionu a jejich další kultivaci – zejména na bázi rozvoje malého a středního podnikání.

Významným impulzem rozvoje regionu bude cestovní ruch, především ty jeho formy, které respektují venkovský charakter regionu. Neméně závažným rozvojovým úkolem je transformace části zemědělských aktivit orientovaných na tržně kritickou produkci na produkci tržně nekritickou a na plnění alternativních neprodukčních funkcí.

Podpora vynaložená v rámci tohoto problémového okruhu bude zohledňovat rozsáhlé investice soukromého a veřejného sektoru, především investice do dopravní infrastruktury a průmyslových zón. Nové investice budou respektovat zájmy ochrany životního prostředí, současně budou realizovány nové investice zaměřené na odstraňování škodlivých vlivů bývalé i současné hospodářské činnosti na životní prostředí a zdraví obyvatel. Tyto investice se týkají především přeměny zemědělských (ale i jiných) brownfieldů do nových moderních forem využití.

4.6.3 Životní prostředí a infrastruktura

Růst kvality životního prostředí a životních podmínek obyvatel

Životní prostředí Pobeskydí bude zachováno a nadále kultivováno jako důležitá součást kvalitních podmínek pro život místních obyvatel a zdroj jejich obživy. Využíváno i chráněno bude na principech odpovědného hospodaření jednotlivců i subjektů tak, aby jeho hodnoty nebyly redukovány na úkor budoucích generací.

Klíčovým faktorem zachování kvalitního životního prostředí je vyvážený rozvoj infrastruktury: technické (především vodohospodářské) a dopravní a infrastruktury nakládání s odpady.

Vzhledem k charakteru krajiny a jejího využití k hospodářským účelům klademe důraz na postupnou přeměnu funkcí zemědělského a lesního hospodářství z produkční na krajinoformnou. Přímé zásahy do krajiny budou zaměřeny na posilování její ekologické stability – především v oblasti vodního režimu krajiny a ochrany a tvorby místních ekosystémů. Ochrana a tvorba životního prostředí budou zaměřeny jak na extravilány, tak intravilány obcí.

Důležitou součástí aktivní ochrany životního prostředí bude zvyšování využití místních obnovitelných zdrojů energie a zvyšování efektivity jejího využití. V oblasti negativních vlivů na životní prostředí budou podporována opatření k jejich snižování.

5 Strategie rozvoje území

Struktura této strategie sestává z problémových okruhů, priorit, opatření, podopatření a aktivit (řazeno hierarchicky shora dolů).

5.1 Priority strategie

Základní členění strategie znázorňuje následující schéma:

Obrázek 2: Problémové okruhy a priority strategie

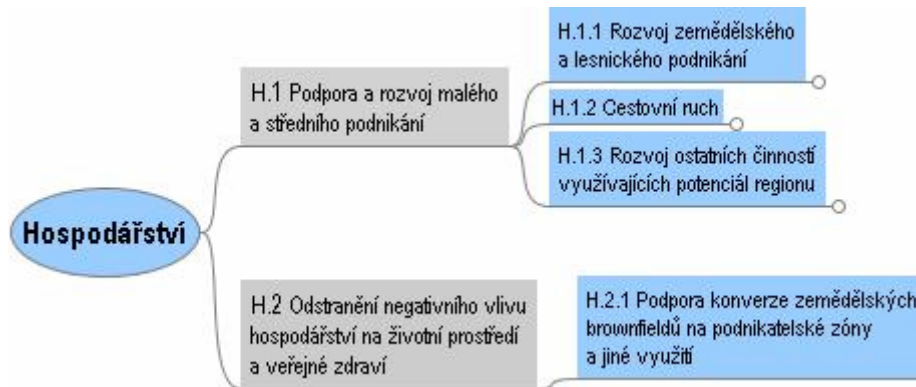
5.2 Opatření strategie

Jednotlivé problémové okruhy jsou členěny do následujících priorit a opatření (detailněji viz příloha této strategie):

Obrázek 3: Priority a opatření problémového okruhu Společnost

Obrázek 4: Priority a opatření problémového okruhu Hospodářství

Obrázek 5: Priority a opatření problémového okruhu Životní prostředí a infrastruktura

5.3 Charakteristika aktivit strategie

5.3.1 Problémový okruh Společnost

S.1 Rozvoj bydlení a kvality bydlení v regionu

Specifický cíl: Vytvořit podmínky pro rozvoj bydlení a kvality bydlení v regionu.

S.1.1 Programová příprava stavebních pozemků

S.1.1.1 Evidence dostupných pozemků v obcích

Pobeskydí disponuje atraktivní krajinou vhodnou pro výstavbu rodinných domů. Především v oblastech s rozptýlenou slezskou zástavbou jsou náklady na budování sítě potřebné technické a sociální infrastruktury vysoké. Proto je žádoucí zaměřit se na komplexní přípravu stavebních pozemků a racionální plánování bytové výstavby s ohledem na společenské a předpokládané individuální potřeby.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na evidenci všech dostupných pozemků a plánování výstavby.

S.1.1.2 Časové a věcné vymezení připojení na inženýrské sítě a dopravní infrastrukturu

Zvýšený zájem o výstavbu rodinných sídel v Pobeskydí naráží často na nedostatek ploch disponujících patřičnou technickou a dopravní infrastrukturou. V některých lokalitách naráží jejich zavádění na neřešitelné problémy především technického a finančního rázu. V lokalitách, kde jsou vhodné podmínky pro rozvoj domovní výstavby, je žádoucí zaměřit se (v souladu s územním plánem obce) na dobudování této infrastruktury.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na komplexní řešení přípravy vybraných stavebních pozemků, vyjma aktivit obsažených v jiných opatřeních. .

S.1.2 Výstavba rodinných domů

S.1.2.1 Výstavba na velkých parcelách

V Pobeskydí se v průběhu vývoje prosadil specifický způsob sídelní zástavby. Ten lze charakterizovat značnými vzdálenostmi mezi obydlími, mizejícími předěly mezi vesnicemi nebo způsobem vedení sítí cest, respektující dávné vazby. Opatření má podporou výstavby rodinných domů na velkých parcelách zabránit vzniku nekoncepční výstavby na malých pozemcích, která by narušovala ráz krajiny a stávající typ zástavby. Cílem opatření je také ovlivnit strukturu obyvatelstva a posílit jeho solventnost.

Podporované aktivity: aktivity umožňující při zachování vysoké hodnoty kulturní krajiny rozvoj žádoucí formy residenční výstavby.

S.1.2.2 Ekologické bydlení

Rostoucí zájem podstatné části společnosti o ochranu životního prostředí a krajiny se stále více odráží i v jejím pohledu na podobu bydlení. Rychle rostoucí náklady na energie spojené s „klasickým“ bydlením vytvářejí potřebný tlak na šetrnější formy výstavby nových domů. V Pobeskydí bude preferována výstavba, která bude v maximální míře šetrná k životnímu prostředí.

Podporované aktivity: aktivity směřující k všeobecnému rozšíření konceptu ekologického bydlení v regionu.

S.1.3 Atrakce mladých solventních rodin s dětmi

S.1.3.1 Rozvoj služeb pro obyvatele

Region Pobeskydí se (podobně jako jiné venkovské regiony v České republice) potýká s negativní demografickou strukturou (především věkovou a vzdělanostní). Intenzivnějšímu přílivu mladých solventních rodin s dětmi brání převažující nižší úroveň vybavení sítěmi sociální infrastruktury a volného času.

Podporované aktivity: aktivity na řešení problémů mladých rodin, vyjma aktivit, které jsou řešeny v jiných opatřeních strategie. Zároveň budou vytvářeny aktivity posilující pozitivní image regionu jako atraktivního místa pro bydlení mladých rodin s dětmi.

S.2 Rozvoj sociální infrastruktury

Specifický cíl: Doplnit a zkvalitnit síť sociální infrastruktury.

S.2.1 Vytváření podmínek pro kvalitní vzdělávání

S.2.1.1 Rekonstrukce a vybavení objektů školských a vzdělávacích zařízení

Současné vysoké nároky kladené na vzdělávání vytvářejí tlak na další zdokonalování podmínek vzdělávacího procesu. Efektivní výukový proces vyžaduje odpovídající technické zázemí a vybavení.

Podporované aktivity: aktivity směřující ke stavebním úpravám objektů sloužících ke vzdělávání a k pořízení vybavení těchto zařízení.

S.2.1.2 Informační společnost

Využívání moderních komunikačních technologií prodělalo v posledních letech bouřlivý rozvoj. Všeobecné rozšíření znalostí a dovedností práce s moderními informačními technologiemi představuje základní předpoklad udržení konkurenceschopnosti regionu.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zlepšení přístupu k výkonným informačním technologiím a zavádění informačních sítí.

S.2.2 Revitalizace veřejných prostranství a zlepšování vzhledu sídel

S.2.2.1 Využití zchátralých objektů a nevyužívaných ploch pro rozšiřování občanské vybavenosti

V regionu se nachází řada objektů a ploch, jež v průběhu času ztratily svá původní využití, snižují estetickou hodnotu lokality a ztěžují její další rozvoj. Zchátralé objekty nebo zanedbávané plochy často zabírají cenné prostory, které by mohly být využity smysluplněji.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na přeměnu takovýchto nevyužívaných objektů a ploch ve prospěch rozšiřování občanské vybavenosti.

S.2.2.2 Vytvořit v regionu náročné prostředí oprávněné hrdosti každého vlastníka nemovitého majetku, že tento majetek je právě jeho zásluhou ozdobou obce

Dosažení trvale udržitelné kvality životního prostředí není reálné bez odpovědného hospodaření vlastníků se svým nemovitým majetkem. Motivační kampaně (např. soutěž o nejhezčí zahradu, nejkrásnější vánoční výzdobu atp.) pomáhají vytvářet atmosféru, ve které se vlastníci odpovědněji a s větší chutí starají o svůj nemovitý majetek a ve které je společensky nepřijatelné tento majetek neudržovat.

Podporované aktivity: aktivity, které budou takovou příznivou atmosféru povzbuzovat.

S.2.3 Rozvoj sportovní a kulturní infrastruktury

S.2.3.1 Výstavba nebo rekonstrukce (víceúčelových) sportovních zařízení

Je známo, že pravidelně provozovaný sport snižuje nemocnost, udržuje tělesnou hmotnost v normě a má pozitivní dopad na psychiku jedince i jeho začlenění v kolektivu. Je proto účelné podporovat zařízení, ve kterých je možno sport provozovat. Část sportovních zařízení v regionu ovšem nedosahuje potřebné kvality, některé druhy sportovišť chybí zcela.

Podporované aktivity: aktivity, jejichž předmětem bude výstavba nebo obnova takovýchto sportovních zařízení.

S.2.3.2 Výstavba nebo rekonstrukce kulturního nebo společenského zařízení

V Pobeskydí působí řada kulturních a společenských institucí a organizací pečujících o úroveň společenského a kulturního života regionu. Pro svou činnost nebo pro konání svých akcí potřebují odpovídající zázemí.

Podporované aktivity: aktivity směřující k výstavbě nebo obnově prostor pro organizovanou i neorganizovanou kulturní nebo společenskou činnost.

S.2.4 Doplnění a zkvalitnění zařízení sociálních služeb

S.2.4.1 Úpravy prostor umožňující bezbariérový přístup

Počet veřejných i neveřejných prostor, které svým technickým řešením umožňují bezbariérový přístup pro osoby s pohybovým omezením, je v regionu dosud nízký. Zajištění bezbariérových prostor umožní plnohodnotnější zapojení těchto občanů do každodenního života společnosti.

Podporované aktivity: opatření usnadňující přístup osob se zdravotním omezením.

S.2.4.2 Výstavba a rekonstrukce budov pro seniory a marginalizované skupiny obyvatelstva

Zesílení procesu celkového stárnutí populace se po roce 1993 nevyhnulo ani obcím v Pobeskydí. Na základě demografických prognóz se očekává, že počet obyvatel Pobeskydí v seniorském věku v budoucnu výrazně vzroste. S postupujícími změnami ve společnosti zároveň klesá schopnost a ochota rodinných příslušníků podílet se na péči o potřebné starší občany.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na výstavbu nebo rekonstrukci zařízení určených pro seniory a další ohrožené skupiny obyvatelstva.

S.3 Občanská společnost a sociální služby

Specifický cíl: Rozvinout občanskou společnost a kapacity sociálních služeb.

S.3.1 Rozvoj kapacit služeb celoživotního vzdělávání

S.3.1.1 Celoživotní vzdělávání v regionu – komunitní školy

Mnoho venkovských obcí se dnes potýká s citelným úbytkem nově narozených dětí a tím i s udržením chodu místní školy. Existence vlastní školy je přitom pro společenský a kulturní život obce stěžejní. Venkovská komunitní škola představuje formu všestranné vzdělávacího střediska pro dospělé, které mohou navštěvovat přímo v místě svého bydliště.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zakládání a provozování komunitních škol.

S.3.1.2 Profesionální vzdělávání

Míra nezaměstnanosti v Pobeskydí dlouhodobě převyšuje průměrnou míru nezaměstnanosti v České republice, negativní je také struktura regionální nezaměstnanosti. Přes relativně vysokou nezaměstnanost trpí rozvoj mnoha odvětví nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil.

Podporované aktivity: aktivity vedoucí k rozvoji vzdělávání v perspektivních oborech.

S.3.1.3 Environmentální vzdělávání

Zhoršující se stav životního prostředí na Zemi je do značné míry výsledkem dlouhodobé intenzivní lidské činnosti. Pod tlakem řady nových poznatků se zvyšuje ochota části společnosti chovat se vůči životnímu prostředí šetrněji. Environmentální vzdělávání prohlubuje znalosti obyvatel, motivuje je ke změně chování a vytváří kladný vztah k přírodě. V rámci tohoto opatření budou podporovány aktivity vedoucí k odpovědnějšímu chování k životnímu prostředí a krajině.

Podporované aktivity: aktivity vedoucí k odpovědnějšímu chování k životnímu prostředí a krajině.

S.3.2 Všeobecné občanské programy navazující na tradice života na vesnici a obsahující současné moderní aspekty vesnického prostředí

S.3.2.1 Rozvoj kulturních a společenských aktivit s důrazem na uchování místního kulturního dědictví a tradic

Intenzita mezilidských vztahů, atmosféra vzájemné důvěry a míra spolupráce mezi obyvateli byla vždy ve venkovském prostředí vyšší než ve městech. Síla těchto vazeb zeslábla v důsledku prosazování společenských změn v období socialismu i díky příklonu k individualismu v dnešní společnosti. Snaha uchovat místní kulturní dědictví a tradice prostřednictvím pořádání společenských aktivit podporuje soudržnost regionu a znovu posiluje vazby mezi obyvateli.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na uchování kulturního dědictví v regionu.

S.3.2.2 Programy zaměřené na volnočasové a sportovní aktivity, zejména dětí, mládeže a seniorů

Na osobnostní a sociální vývoj dítěte mají značný význam kolektivní aktivity, které pomáhají rozvíjet jeho pohybové nebo kulturní schopnosti. Proti přílišné pasivitě dětí a mládeže bojují programy, které se je snaží přivést z domovů a motivovat je k různorodé sportovní nebo zájmové činnosti. Především společenský a psychologický význam mají aktivity, které umožňují setkávání seniorů, z nichž část postrádá ve svém každodenním životě dostatek sociálních kontaktů.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na volnočasové a sportovní programy.

S.3.2.3 Preventivní programy

Prevence sociálně patologických jevů je výchovně vzdělávací přístup, který se snaží nerepresivním způsobem snížit jejich dopady. V Pobeskydí je výskyt těchto jevů v porovnání s celou Českou republikou nižší. Přesto je žádoucí dále pracovat s rizikovými skupinami obyvatel především z řad mládeže.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na předcházení sociálně patologických jevů ve společnosti.

S.3.3 Rozvoj kapacit služeb sociální péče

S.3.3.1 Zvýšení kapacity terénních služeb

V posledních letech se prosazuje trend nabídnout lidem s tělesným nebo mentálním postižením a lidem, kteří se kvůli svému vysokému věku už o sebe nedokáží plně postarat, takovou podporu a pomoc, která jim umožní nadále žít v jejich přirozeném prostředí. V Pobeskydí bude přibývat starších obyvatel vyžadujících takovou formu pomoci.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zvyšování kapacity terénních služeb, zvláště pak služeb osobní asistence.

S.3.4 Poskytování poradenství

S.3.4.1 Poradenství v oblasti územního rozvoje

Pro optimální rozvoj regionu má stěžejní význam existence vzájemně provázaných spolupracujících institucí poskytujících specializované služby. V Pobeskydí takováto síť úspěšně působí již několik let. Zkušenosti ukazují, že jednou z neefektivnějších forem podpory realizace záměrů komerčních subjektů, obcí i neziskových organizací je poskytování poradenství.

Podporované aktivity: aktivity umožňující specializované poradenské služby.

5.3.2 Problémový okruh Hospodářství

H.1 Rozvoj malého a středního podnikání

Specifický cíl: Zlepšit podmínky pro podnikání v regionu.

H.1.1 Rozvoj zemědělského a lesnického podnikání

H.1.1.1 Investice do zemědělských staveb

Zemědělství bylo odjakživa tradičním zdrojem obživy místních obyvatel. V posledních desítkách let však prošlo významnými změnami, které oslabily jeho pozici ve struktuře místního hospodářství. Poklesl podíl osob zaměstnaných v zemědělství, změnila se struktura využití půdy i struktura místní produkce. Podnikání v zemědělství, které v místních podmínkách nikdy nepatřilo k nejvýnosnějším zdrojům obživy, se v souvislosti s růstem konkurence v rámci státu i za jeho hranicemi potýká se zásadními existenčními problémy a je nuceno orientovat se na nové funkce.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na investice do zemědělských staveb s cílem transformovat a posílit místní zemědělský sektor, především v souvislosti s přechodem na plnění nových, tržně méně kritických funkcí.

H.1.1.2 Investice do zemědělské techniky a technologií

Zemědělství je v Pobeskydí dominantním krajinnotvorným činitelem a zdrojem obživy dosud velké části místních obyvatel. Místní zemědělské podniky, které nedisponují dostatečným kapitálem, obhospodařují půdu se zastaralým technickým a technologickým vybavením, což udržuje jejich produktivitu, rentabilitu a konkurenceschopnost na trvale nízké úrovni.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené (v zájmu udržení krajinnotvorných funkcí zemědělství na potřebné úrovni) na modernizaci vybavení zemědělských subjektů.

H.1.1.3 Ekologické zemědělství

Zemědělství se především v druhé polovině dvacátého století především pro svou formu a rozsah stalo významnou hrozbou pro životní prostředí českého venkova, přičemž zcela rezignovalo na svou funkci tvůrce krajiny v tradičním slova smyslu. Jeho produkční funkce byly založeny na jiných imperativtech, než jaké na ně klade současná moderní společnost. Do popředí se dostávají akcenty kvality produkce a environmentální zodpovědnosti. Tyto požadavky splňuje moderní ekologické zemědělství.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zvyšování podílu ekologického zemědělství na celkové zemědělské produkci regionu.

H.1.1.4 Investice do lesnické infrastruktury

Necitlivé formy hospodaření v lesích v minulosti vedly k nárůstu negativních jevů jako jsou půdní eroze, vznik holin, snížení odolnosti lesních porostů vůči škůdcům, vývratům, snížení kvality a stability lesních cest i snížení úrovně spodních vod v lesní půdě. Vzhledem k potřebě posílit ekologickou stabilitu lesů a jejich ekonomické a celospolečenské funkce je třeba investovat do lesnické infrastruktury. V rámci tohoto opatření budou podporovány aktivity, zaměřené na obnovu a modernizaci infrastruktury pro hospodaření v lesích, především takové, která vytváří podmínky pro posílení environmentálních a celospolečenských funkcí lesa.

Podporované aktivity: aktivity, zaměřené na obnovu a modernizaci infrastruktury pro hospodaření v lesích, především takové, která vytváří podmínky pro posílení environmentálních a celospolečenských funkcí lesa.

H.1.1.5 Investice do lesnické techniky a technologií

Pobeskydí je silně zalesněno, především ve své hornaté jižní části. Péče o lesy je tedy významným činitelem podílejícím se na utváření vzhledu krajiny a zachování a rozvíjení jejich funkcí. Lesy jsou významné nejen z hospodářského hlediska, ale i pro svou rekreační, ekologickou a klimatickou hodnotu. Subjekty pečující o lesy, především malé a střední, jsou však dlouhodobě podfinancované a disponují zastaralým technickým vybavením.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na modernizaci technického a technologického vybavení lesních hospodářství a zvýšení jejich konkurenceschopnosti.

H.1.2 Cestovní ruch

H.1.2.1 Zkvalitňování nabídky stravovacích a ubytovacích zařízení

Pobeskydí je turisticky velmi atraktivní krajinou a disponuje značným turistickým potenciálem. Celková nabídka služeb v oblasti cestovního ruchu však v mnoha lokalitách a v mnoha ohledech zaostává. Především kvalita a vzájemná provázanost nabídky služeb je nízká. To se týká (kromě jiného) nabídky stravovacích a ubytovacích zařízení, které byly

budovány v době, kdy cestovnímu ruchu dominovala odborářská rekreace a kdy byly požadavky na kvalitu nesrovnatelné s očekáváním, která přináší dnešní silné konkurenční prostředí.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na doplnění a zkvalitnění nabídky stravovacích a ubytovacích zařízení, především tam, kde cestovní ruch tvoří významný zdroj obživy místních obyvatel, ale také tam, kde dosud není plně rozvinut, ale existují pro něj příhodné podmínky.

H.1.2.2 Budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu

V Pobeskydí existují dobré předpoklady pro další rozvoj cestovního ruchu. Ve stále se zostřující soutěži s jinými turistickými oblastmi se však nelze spoléhat pouze na atraktivitu místní krajiny. Pro udržení a posílení pozice regionu je žádoucí zaměřit se na zkvalitňování turistické infrastruktury.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu a volného času (vyjma opatření uvedených jinde).

H.1.2.3 Rozvoj agroturistiky

Existující přírodní podmínky neumožňují zemědělcům hospodařícím v Pobeskydí plně konkurovat produkci pocházející ze zemědělsky příznivějších oblastí, poskytují však prostor pro rozvíjení alternativních funkcí zemědělství, včetně specifického druhu cestovního ruchu – agroturistiky. Potenciál agroturistiky stoupá se stále se zvyšujícím zájmem podstatné části společnosti o zdravý životní styl, kvalitní a bezpečné potraviny a vesnický způsob života.

Podporované aktivity: aktivity směřující k rozvoji agroturistiky v Pobeskydí.

H.1.2.4 Marketing cestovního ruchu

Většimu využití potenciálu cestovního ruchu v Pobeskydí brání (mimo jiné) nedostatek informovanosti o jeho možnostech. Na neuspokojivé úrovni je propagace regionu, vědomě zaměřená na jednotlivé cílové skupiny potenciálních návštěvníků. Nedostatečná je rovněž vzájemná provázanost nabídky služeb.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zkvalitnění marketingu cestovního ruchu v Pobeskydí.

H.1.2.5 Síťování aktérů v cestovním ruchu

Základní strategií poskytovatelů služeb v cestovním ruchu je udržení návštěvníků co nejdéle v místě pobytu a povzbuzení jejich ochoty zde utráčet. Nedostatek spolupráce (včetně sdílení informací o doplňujících možnostech trávení volného času) mezi jednotlivými poskytovateli neumožňuje odpovídajícím způsobem nastartovat prodlužování průměrné délky pobytu a tím i nárůst celkových příjmů.

Podporované aktivity: aktivity vedoucí k posilování sítě mezi aktéry v cestovním ruchu rozšiřující celkovou nabídku služeb.

H.1.3 Rozvoj ostatních činností využívajících potenciál regionu

H.1.3.1 Rozvoj místní produkce

Přestože je Pobeskydí venkovským regionem, ve kterém tradičně dominovala zemědělská a lesnická produkce, drobná a středně velká výroba vždy představovala nezanedbatelný zdroj obživy místních obyvatel. Význam výrobních odvětví dlouhodobě roste – především s růstem produktivity práce v zemědělství a poklesem zaměstnanosti v tomto sektoru.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na rozvoj místní produkce, především tradičních výrobních odvětví i řemesel, ale také nových, v regionu dosud nezastoupených odvětví, které mají v regionu dobré podmínky pro rozvoj a mohou posílit diverzitu místního hospodářství.

H.1.3.2 Rozvoj podnikání v návaznosti na aktivity společnosti Hyundai

Investice společnosti Hyundai představuje výrazný zásah do života Pobeskydí, a to ve všech oblastech – environmentální, společenské, ale zejména ekonomické. Příchod velkého investora zásadním způsobem mění strukturu místního hospodářství, trhu práce a představuje významnou příležitost pro místní subjekty, které se mohou stát partnery korejské automobilky.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na rozvoj podnikání přímo navazujícího na poptávku společnosti Hyundai nebo jejich dodavatelů v nově vznikajícím automobilovém komplexu.

H.1.3.3 Rozvoj služeb

Vybavení území základními službami pro místní obyvatele a podnikatele je relativně uspokojivé (především ve středně velkých sídlech), přesto však ve srovnání se sídly městského typu výrazně zaostává. Ačkoli nelze očekávat, že by nabídka služeb na venkově někdy dosáhla podobné úrovně jako v městech, lze v rozvoji služeb a obchodu spatřovat významnou rozvojovou příležitost – zejména v souvislosti s dlouhodobými změnami v zemědělství a průmyslových odvětvích silně zastoupených v sousedící průmyslové aglomeraci.

Podporované aktivity: aktivity (nespecifikované v jiných opatřeních) zaměřené na rozvoj služeb obzvláště pro místní obyvatele a podnikatelské subjekty s cílem zlepšit strukturu místní nabídky a dostupnost základních i specializovaných služeb.

H.2 Odstranění negativního vlivu hospodářství na životní prostředí a veřejné zdraví

Specifický cíl: Snižit dopady hospodářství na životní prostředí a veřejné zdraví.

H.2.1: Konverze brownfieldů na podnikatelské zóny a jiné využití

H.2.1.1 Mapování a analýza stavu brownfieldů

Dříve zastavěná území, která jsou v současné době jen nedostatečně využita nebo zcela opuštěna, jsou označována jako brownfieldy. Pro své okolí často představují potenciální nebo reálné ekologické, estetické, případně sociální riziko. Nejčastějším typem takovýchto degradovaných ploch nebo budov v Pobeskydí jsou brownfieldy vzešlé z intenzivní zemědělské činnosti.

Podporované aktivity: aktivity spojené s vyhledáváním a identifikací brownfieldů v Pobeskydí a analýzou jejich stavu, především s ohledem na jejich možné budoucí využití.

H.2.1.2 Výběr a příprava brownfieldů ke konverzi

Umísťování nových rozsáhlých investic spolu s rozšiřováním obytných sídel zapříčiňují výrazné zábory volné, dosud nezastavěné a často velmi kvalitní půdy. Potřebné plochy, vhodné nejen k průmyslovému či rezidenčnímu využití, je přitom možné získat znovuvyužitím stávajících brownfieldů. Častým problémem znesnadňujícím revitalizaci těchto lokalit jsou komplikované majetkoprávní vztahy.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na komplexní řešení přípravy nového využití vybraných brownfieldů v Pobeskydí.

H.2.1.3 Revitalizace brownfieldů

Brownfieldy obvykle vznikají v důsledku neovládnutých restrukturalizačních tlaků v oblastech průmyslu, dopravy nebo zemědělství. Revitalizace těchto území je řízeným procesem, který má za cíl přinést nové využití již dříve využívaných ploch a ochraňovat plochy „zelené“. V souvislosti s celkovým oživením regionálního hospodářství a zvýšeným zájmem komerčních společností umísťovat v regionu své investice je žádoucí zaměřit se na větší využití těchto ploch a objektů pro podnikatelské účely.

Podporované aktivity: aktivity vedoucí k revitalizaci brownfieldů na území Pobeskydí.

H.2.1.4 Následná péče o subjekty v podnikatelských zónách

Pro rozhodování o umísťování investic se stále více stávají významnější tzv. měkké lokalizační faktory. Následná péče o investory (aftercare) zahrnuje širokou škálu činností. Nejčastějšími formami podpory podnikání nově přichozích společností jsou poradenství (např. ohledně spolufinancování projektů ze strukturálních fondů EU), pomoc v oblasti lidských zdrojů, zprostředkování specializovaných služeb apod.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na rozvoj příznivého podnikatelského prostředí podporujícího činnosti subjektů, které lokalizovaly svou činnost do zón vybudovaných na místě bývalých brownfieldů.

5.3.3 Problémový okruh Životní prostředí a infrastruktura

Z.1 Rozvoj dopravní infrastruktury

Specifický cíl: Modernizovat a rekonstruovat dopravní síť a omezovat negativní vlivy dopravy.

Z.1.1 Rozvoj a údržba komunikací

Z.1.1.1 Rozvoj a údržba stávajících komunikací

Prostupnost krajiny Pobeskydí sítěmi komunikací je relativně dobrá. Tyto komunikace však v mnoha ohledech nevyhovují současným potřebám. Jejich technický stav je mnohdy katastrofální, v některých místech nejsou dostatečně dimenzovány, dopravní dostupnost některých strategických míst je omezená a některá místa jsou pro účastníky provozu vysloveně nebezpečná. Tato situace je zvláště závažná zejména s ohledem na zvýšení dopravní zátěže v souvislosti s nově vybudovanou továrnou firmy Hyundai v Nošovicích.

Podporované aktivity: rekonstrukce a úpravy stávajících komunikací (pro pěší, cyklisty, motoristy a další účastníky provozu), včetně doprovodných staveb, a to s cílem odstranit výše uvedené nedostatky.

Z.1.1.2 Výstavba nových komunikací

V souvislosti s novými investicemi vzniká potřeba racionalizace sítě dopravní infrastruktury – včetně výstavby nových komunikací, směřujících ke strategickým (z hlediska hospodářského nebo společenského) místům, snižujících výši dopravní zátěže a zvyšujících bezpečnost pro účastníky provozu. Tento požadavek je zvláště naléhavý v souvislosti s realizovanými investicemi (především firmy Hyundai) a souvisejícím navýšením dopravní zátěže.

Podporované aktivity: výstavba nových komunikací (pro pěší, cyklisty, motoristy a další účastníky provozu), včetně doprovodných staveb, spojujících strategicky významné body v krajině a zvyšujících dopravní bezpečnost.

Z.1.2 Omezování negativních vlivů dopravy a zvyšování bezpečnosti

Z.1.2.1 Cyklistická doprava

Jízdní kolo představuje významnou alternativu motorovým dopravním prostředkům – jak pro obyvatele Pobeskydí, tak pro jeho návštěvníky. Jeho reálnému zrovnoprávnění však brání nízká kvalita nebo úplná absence odpovídající infrastruktury a služeb. Síť cyklostezek⁶ (vyhrazených pouze pro nemotorovou dopravu) v regionu zcela chybí a doprovodné služby pro cyklisty jsou nedostatečné.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zkvalitnění sítě komunikací (s cílem zvýšení prostupnosti krajiny, zvýšení dopravní bezpečnosti a zatraktivnění regionu pro návštěvníky a turisty) a doplnění doprovodných služeb pro cyklisty.

Z.1.2.2 Další alternativní formy dopravy

Zvyšující se intenzita dopravní zátěže představuje závažný problém v oblasti životního prostředí, ale také společenské a ekonomické. Přetíženost stávající dopravní sítě a rostoucí rizika v oblasti bezpečnosti silničního provozu v některých lokalitách stupňují tlak na hledání nových alternativních řešení.

Podporované aktivity: formy hromadné dopravy a jiné druhy dopravy, než je motorová.

Z.1.2.3 Výstavba a údržba protihlukových a obdobných bariér

Zvyšující se hluková zátěž je doprovodným jevem zvyšující se intenzity dopravních výkonů na komunikacích v Pobeskydí, a to především v souvislosti s tranzitní dopravou, cestovním ruchem, novou výstavbou a podnikatelskými investicemi (zejména společnosti Hyundai). Eliminace hlukové zátěže je jedním z klíčových faktorů zachování kvalitního životního prostředí a životních podmínek místních obyvatel.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na snižování environmentálních dopadů zvyšující se intenzity dopravní zátěže, především výstavba protihlukových bariér.

Z.1.2.4 Pořizování prvků zvyšujících dopravní bezpečnost

V souvislosti s navyšováním objemu přepravních výkonů a intenzity dopravního provozu na komunikacích všech typů dochází ke zvyšování rizika dopravních nehod. Komunikace nejsou většinou na tuto zátěž dostatečně dimenzovány a postrádají mnoho obvyklých prvků zvyšujících dopravní bezpečnost.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na pořizování prvků zvyšujících dopravní bezpečnost, především v lokalitách se zvýšenou intenzitou pohybu ohrožených skupin (chodci, cyklisté, děti atp.).

Z.2 Rozvoj technické infrastruktury

Specifický cíl: Rozšiřovat a modernizovat vodohospodářskou infrastrukturu a optimalizovat odpadové hospodářství.

Z.2.1 Rozvoj vodohospodářské infrastruktury

Z.2.1.1 Vodovodní a kanalizační sítě

Pokrytí venkova vodovodními a zejména kanalizačními sítěmi je na venkově nedostatečné. Situace v Pobeskydí je zvláště komplikována nepřístupným horským terénem a charakterem tradiční rozptýlené slezské zástavby. Investice do klasických sítí jsou velice nákladné a mnohonásobně převyšují možnosti obecních rozpočtů. Přesto však jsou investice do vodohospodářských sítí nezbytné (ať již z ekologických nebo legislativních důvodů).

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zlepšení dostupnosti kvalitní pitné vody a pokrytí území infrastrukturou zajišťující ekologicky šetrný odvod odpadních vod, především alternativní, finančně méně náročné projekty.

⁶ Cyklostezkou (na rozdíl od cyklotrasy) se rozumí komunikace vyhrazená pouze pro nemotorovou dopravu.

Z.2.1.2 Čistírny odpadních vod

Významným problémem, souvisejícím se systémem nakládání s odpadními vodami, je absence dostatečně dimenzované a technicky způsobilé sítě čistíren odpadních vod. V lokalitách, které nejsou pokryty sítěmi kanalizací, čistírny zcela chybí, řada existujících čistíren je technicky zastaralá a v místech, ve kterých proběhla nebo probíhá intenzivní výstavba, jsou nedostatečně dimenzované.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na výstavbu nových (v návaznosti na výstavbu nových sítí kanalizací) a modernizaci a zkapacitnění stávajících čistíren odpadních vod.

Z.2.2 Rozvoj odpadového hospodářství

Z.2.2.1 Optimalizace systému nakládání s odpady

Stávající síť míst určených pro sběr odpadu v mnoha ohledech nereflektuje změny v sídelní struktuře, především potřeby přechodných obyvatel (vlastníků a uživatelů objektů individuální rekreace), případně nově zřízených podnikatelských provozů. Jde zejména o rozmístění a kapacitu těchto míst a doplnění této sítě o zařízení určená pro sběr separovaného odpadu.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na odstranění těchto nedostatků.

Z.2.2.2 Druhotné využití odpadů

V oblasti druhotného využití odpadů obecně existují velké rezervy. Odpady přitom mohou za určitých technologicko-organizačních předpokladů představovat ekonomicky zajímavý zdroj surovin a finančních prostředků (úspor nebo příjmů). Z mnoha důvodů je racionální minimalizovat skládkování vyprodukovaných odpadů, případně jejich odvážení za hranice území, existují-li, nebo mohou-li být vytvořeny podmínky pro jejich ekonomické zhodnocení.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na rozšíření druhotného využití odpadů z komunální sféry i z hospodářské činnosti (zemědělské, průmyslové i jiné).

Z.2.2.3 Sběrné dvory

Optimálnímu využití odpadů brání nedostatek odpovídajících manipulačních a skladovacích ploch. Tento nedostatek lze vyřešit výstavbou sběrných dvorů, přístupných obyvatelům Pobeskydí a umožňujících jim ekologicky šetrným způsobem zbavit se vyprodukovaných odpadů, které budou následně druhotně využity nebo ekologicky likvidovány.

Podporované aktivity: příprava a realizace projektů zaměřených na budování a provoz sběrných dvorů, racionálně rozmístěných na území Pobeskydí.

Z.3 Udržitelné využívání (místních) zdrojů energie

Specifický cíl: Optimalizovat využití energie a podpořit zavádění obnovitelných zdrojů energie.

Z.3.1 Udržitelné využívání zdrojů pro výrobu energie

Z.3.1.1 Vytápění a ohřev vody energií z obnovitelných zdrojů

Stávající systémy vytápění a ohřevu vody, založené na spalování fosilních paliv, jsou z dlouhodobého hlediska neudržitelné, především vzhledem k situaci na globálním trhu s energiemi a jejich zdroji. Racionálním řešením je přeměna stávajících systémů na takové, které využívají místní obnovitelné zdroje energií, které mohou alespoň částečně posílit energetickou soběstačnost regionu a přinést nové příležitosti místním zemědělským a lesnickým subjektům.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zavádění systémů vytápění a ohřevu vody energií z obnovitelných zdrojů, především místních.

Z.3.1.2 Využívání jiných alternativních zdrojů energie a zavádění moderních technologií

Z řady důvodů (především stávajícího reálného produkčního potenciálu území a poptávky na straně konečných spotřebitelů) je racionální neomezovat podporu v oblasti využívání zdrojů pro výrobu energie pouze na oblast obnovitelných zdrojů. Zvýšené úsilí je třeba věnovat kromě přechodu na obnovitelné zdroje také modernizaci výroby energie z fosilních zdrojů, a to především za účelem zvyšování energetické efektivity a snižování negativních vlivů na životní prostředí.

Podporované aktivity: aktivity směřující k dosažení výše uvedených cílů.

Z.3.2 Získávání a zpracování biomasy a biopaliv

Z.3.2.1 Pěstování energetických plodin

Zemědělská produkce v Pobeskydí má své zásadní klimatické a ekonomické limity. Hospodaření na zemědělské půdě je náročné a málo efektivní. Zavádění nové tržně nekritické produkce, spotřebovávané v místních podmínkách a tedy nezávislé na fluktuacích na globálních trzích je racionálním řešením, které zachovává zemědělství jeho krajinnotvorné funkce.

Podporované aktivity: aktivity směřující k rozšiřování výměry ploch účelově pěstovaných energetických plodin.

Z.3.2.2 Využití potenciálu odpadní biomasy

Kromě účelově pěstované biomasy existuje v Pobeskydí významný potenciál odpadní biomasy ze zemědělské a lesnické produkce a z údržby ploch v intravilánech a extravilánech obcí. Tato biomasa může za určitých technologických a organizačních podmínek představovat významný ekonomický potenciál (ve formě příjmů i úspor). Řada projektů zaměřených na využití tohoto potenciálu byla již realizována, řada jich je ve fázi přípravy. V rámci tohoto opatření budou podporovány aktivity zaměřené na přípravu a realizaci obdobně zaměřených projektů.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na přípravu a realizaci obdobně zaměřených projektů.

Z.3.2.3 Využití potenciálu lesní biomasy

Pobeskydí, především jeho jižní část je nadprůměrně zalesněna a disponuje tak výrazným potenciálem biomasy produkované lesními ekosystémy. Tato biomasa může mít formu dřevní hmoty, která je přímo pěstována za účelem jejího energetického využití, nebo která je odpadem při těžbě dřeva pro jiné účely. Tento potenciál není dosud plně využit, především z důvodů ekonomických, technických a organizačních.

Podporované aktivity: aktivity, které se zaměřují na zefektivnění využití (zejména zefektivněním procesů pěstování, těžby a transportu) tohoto potenciálu pro energetické účely.

Z.3.2.4 Výroba biopaliv

Pro některé účely (především vytápění v rozptýlené individuální obytné zástavbě) je potřeba biomasu průmyslově přetvořit do podoby snáze využitelného biopaliva (tuhého, kapalného i plynného). Vybudování provozu výroby biopaliva je investičně poměrně náročné, v provozní fázi však taková stanice může být finančně velmi zajímavá.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na vybudování stanic sloužících k přeměně biomasy na biopaliva.

Z.3.3 Optimalizace využívání energie

Z.3.3.1 Úspory energie

Doba energetické bezstarostnosti je nenávratně pryč. Budovy, které byly stavěny bez ohledu na provozní náklady spojené se zásobováním energiemi, především vytápěním, je třeba rekonstruovat, resp. modernizovat za účelem snížení spotřeby energií a souvisejících finančních nákladů.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na dosažení těchto cílů.

Z.3.3.2 Optimalizace elektrické přenosové sítě

Vybavení sídel sítěmi infrastruktury pro zásobování elektrickou energií je relativně dobré. V mnoha případech však tato síť není dostatečně dimenzována, především v lokalitách, dotčených bytovou výstavbou nebo rozvojem ekonomických aktivit. Velkým problémem jsou rovněž energetické ztráty v zastaralých sítích.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na optimalizaci přenosových sítí, především optimalizaci jejich kapacity a snižování energetických ztrát.

Z.4 Ochrana a tvorba krajiny

Specifický cíl: Zlepšit stav krajiny a posílit její stabilitu.

Z.4.1 Optimalizace vodního režimu krajiny

Z.4.1.1 Revitalizace vodních toků

Vodní toky jsou důležitou součástí identity krajiny Pobeskydí. Především ve dvacátém století byla jejich koryta přetvářena způsobem, který odpovídal tehdejšímu způsobu hospodaření v krajině – nikoli bez následků na životní prostředí a zprostředkovaně také na společnost a hospodářství. Cílem tohoto opatření je vrátit vodním tokům jejich přírodě blízký charakter (tam, kde to je vhodné a možné) a stabilizovat jejich vodní režim (zejména s ohledem na prevenci před povodněmi). V rámci tohoto opatření budou podporovány aktivity, které tento cíl naplňují.

Podporované aktivity: aktivity, které naplňují výše uvedené cíle.

Z.4.1.2 Zvýšení retenční schopnosti krajiny

Zkušenosti z několikaletých povodní v devadesátých letech a začátkem nového století upozorňují na sníženou retenční schopnost krajiny. Obrovské hospodářské škody, které nastaly, i ty, které do budoucna hrozí, jsou důvodem pro realizaci opatření na zvyšování schopnosti krajiny zadržet (především za extrémních klimatických podmínek) srážkové vody.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zvyšování retenční schopnosti krajiny.

Z.4.2 Změna a obnova krajinných struktur

Z.4.2.1 Tvorba a péče o krajinnotvorné prvky

Atraktivní prostředí a pestrá struktura kulturní krajiny je podle obyvatel Pobeskydí jeho nejsilnější stránkou. I přes tuto skutečnost nese známky necitlivých zásahů prováděných v nedávné době, především v souvislosti s různými formami jejího obhospodařování, a to především v druhé polovině dvacátého století. Vzhledem k významu přírodních hodnot pro většinu cílových skupin této strategie (především obyvatelé a návštěvníky) je racionální a finančně i ekonomicky přínosné pečovat o vzhled a stabilitu kulturní krajiny.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na péči o stávající významné krajinné prvky (i ty, které nejsou jako takové registrovány podle platné legislativy) a vytváření nových – zvláště takových, které mají nejen ekologický, ale také společenský nebo ekonomický význam.

Z.4.2.2 Zatravňování orné půdy a pěstování meziplodin

Existuje řada racionálních důvodů (především ekonomických a ekologických), které stupňují tlak na zavádění orné půdy do klidu. Tento proces je podporován řadou dotačních titulů a představuje finančně zajímavou alternativu tradičnímu produkčnímu zemědělství, které se především v podmínkách Pobeskydí stává stále více nekonkurenceschopné.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na snižování podílu orné půdy na celkové struktuře krajiny Pobeskydí – jejím zatravňováním nebo pěstováním meziplodin.

Z.4.2.3 Zalesňování zemědělské půdy

V souvislosti s rostoucí produktivitou práce v zemědělství, konkurencí na trhu se zemědělskými a potravinářskými produkty a nevyváženou strukturou vlastnických vztahů je racionální uvažovat o přeměně ploch zemědělské půdy (v současnosti naddimenzované s ohledem na tyto procesy) na jiné dlouhodobé a krajinnářsky perspektivní formy hospodaření. Za perspektivní lze považovat výsadbu rychle rostoucích dřevin pro energetiku.

Podporované aktivity: přechod využití stávající zemědělské půdy (která z různých důvodů nemá dlouhodobou naději na ekonomické zhodnocení) na jiné, především lesnické formy využití.

Z.4.2.4 Zlepšování druhové skladby lesních porostů

Již od 18. století jsou preferovány ve struktuře lesních porostů druhy stromů, které jsou z produkčního ekonomického hlediska neefektivnější. Druhová skladba lesních porostů je v důsledku tohoto procesu a stupňování zátěže, především z průmyslu, dlouhodobě deformovaná, což se projevuje zvýšenou citlivostí lesů vůči klimatickým nebo biologickým vlivům.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na racionální, ekonomicky efektivní a ekologicky pozitivní změnu skladby lesních porostů.

Z.4.2.5 Údržba kulturní krajiny

Zachování kvality kulturní krajiny vyžaduje každodenní údržbu, a to bez ohledu na to, jestli jsou udržované plochy ekonomicky využívány nebo ne. Udržovaná kulturní krajina však představuje nejen environmentální, ale také ekonomický a sociální přínos. V krásné krajině, o kterou vlastníci pečují s vědomím dobrého hospodáře, se lépe podniká i žije.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na zintenzivnění péče o volnou krajinu – především tu, která nemá jiné, ekonomické využití.

Z.4.2.6 Regenerace znehodnocené krajiny

Reziduem bývalého hospodářského využití krajiny je řada objektů a ploch, které svým stavem a vzhledem nepřispívají k hodnotě krajiny Pobeskydí. Jedná se o objekty a plochy, které věcně odpovídají definici brownfieldu. Vzhledem ke skutečnosti, že ne všechny takové objekty a plochy lze racionálně využít pro novou hospodářskou činnost, nebo je jinak využít pro rozvoj obce nebo regionu, je žádoucí, regenerovat je do stavu, který odpovídá charakteru okolní krajiny.

Podporované aktivity: aktivity, které budou vhodným způsobem regenerovat poškozenou nebo znehodnocenou krajinu do podoby blízké přírodním ekosystémům (vyjma aktivit podporovaných v opatření H.2.1).

Z.4.3 Biodiverzita

Z.4.3.1 Ochrana a tvorba biotopů

Řada lokalit v Pobeskydí disponuje zachovalými biotopy původních společenstev. Tyto lokality jsou přirozenou zásobárnou původního genofondu, zároveň slouží jako příjemná místa trávení volného času pro místní obyvatele a atraktivita pro návštěvníky a turisty. Kultivace a ochrana takových lokalit jsou proto racionální nejen z hlediska environmentálního, ale také společenského a ekonomického.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na dosažení těchto pozitivních efektů.

Z.4.3.2 Vytěsnění a likvidace expanzivních nepůvodních druhů

Pobeskydí zaznamenalo v nedávné době průnik řady nepůvodních druhů (např. křídlatky), které narušují složení původních ekosystémů a vzhled krajiny. Tento proces má dalekosáhlé důsledky v oblasti nejen ekologické, ale také ekonomické a společenské, protože atraktivní krajina a zdravé životní prostředí jsou považovány místními obyvateli za nejcennější devizu, kterou disponují.

Podporované aktivity: aktivity zaměřené na vytěsňování nepůvodních expanzivních druhů, především takové, které mají druhotné ekonomické přínosy.

5.3.4 Prioritní zaměření strategie

Zaměření problémových oblastí, jednotlivé priority, opatření a podopatření byly konfrontovány s prioritami pracovních skupin i zástupců nejširší veřejnosti, a to prostřednictvím dotazníkového šetření. Respondenti považují za prioritní zaměření strategie na následující podopatření (vybrána je třetina podopatření s nejvyšší alokací, řazena jsou podle výše získané alokace sestupně):

- H.2.1.3 Revitalizace brownfieldů
- Z.1.1.1 Rozvoj a údržba stávajících komunikací
- Z.2.1.1 Vodovodní a kanalizační sítě
- H.1.3.3 Rozvoj služeb
- S.1.3.1 Rozvoj služeb pro obyvatele
- H.1.3.1 Rozvoj místní produkce
- S.2.1.1 Rekonstrukce a vybavení objektů školských a vzdělávacích zařízení
- Z.2.1.2 Čistírny odpadních vod
- H.1.3.2 Rozvoj podnikání v návaznosti na aktivity společnosti Hyundai
- H.1.2.2 Budování doprovodné infrastruktury cestovního ruchu
- S.2.3.2 Výstavba nebo rekonstrukce kulturního nebo společenského zařízení
- H.1.2.1 Zkvalitňování nabídky stravovacích a ubytovacích zařízení
- H.2.1.4 Následná péče o subjekty v podnikatelských zónách
- Z.2.2.3 Sběrné dvory
- Z.3.3.1 Úspory energie
- H.2.1.1 Mapování a analýza brownfieldů
- S.2.2.1 Využití zchátralých objektů a nevyužívaných ploch pro rozšiřování občanské vybavenosti
- H.2.1.2 Výběr a příprava brownfieldů ke konverzi
- Z.1.1.2 Výstavba nových komunikací
- S.2.3.1 Výstavba nebo rekonstrukce (víceúčelových) sportovních zařízení
- Z.2.2.2 Druhotné využití odpadů
- Z.1.2.1 Cyklistická doprava
- H.1.1.2 Investice do zemědělské techniky a technologií
- H.1.2.3 Rozvoj agroturistiky

Detailní informace o prioritním zaměření jsou přílohou (příloha č. 7) této strategie.

5.4 Vazba SWOT analýzy na opatření strategie

Jednotlivá opatření strategie byla metodou koincidenční matice konfrontována s body SWOT analýzy, a to za účelem zjištění, do jaké míry korelují tato opatření s potřebami Pobeskydí a jeho obyvatel, tzn. do jaké míry využívají místní silné a eliminují slabé stránky, využívají příležitosti nebo snižují existující rizika. Nejvýraznější míru koincidence vykazují následující opatření (vybrána je třetina opatření s nejvyšší mírou koincidence, řazena jsou podle získaného bodového ohodnocení sestupně):

- Z.4.2 Změna a obnova krajinných struktur
- Z.3.2 Získávání biomasy a biopaliv
- S.1.2 Výstavba rodinných domů
- H.1.3 Rozvoj ostatních činností využívajících potenciál regionu
- S.1.3 Atrakce mladých solventních rodin s dětmi
- S.3.1 Rozvoj kapacit služeb celoživotního vzdělávání
- S.3.4 Poskytování poradenství
- Z.3.1 Udržitelné využívání místních zdrojů energie
- S.2.2 Revitalizace veřejných prostranství a zlepšování vzhledu sídel
- S.3.2 Všestranné občanské programy navazující na tradice života na vesnici a obsahující současné moderní aspekty vesnického prostředí

Nejvýraznější míru koincidence vykazují (tzn. mají nejvyšší míru souvislosti s navrženými opatřeními) následující body SWOT analýzy. Uvedené silné stránky a příležitosti jsou (nebo mohou být) nejvíce (nejčastěji) využívány navrženými opatřeními, slabé stránky a ohrožení těmito opatřeními odstraňovány.

Tabulka 8: Shrnutí koincidenční matice strategie

Silné stránky (S)		Slabé stránky (W)	
1	Existující zkušenosti a dostatečné odborné kapacity pro přípravu a realizaci rozvojových strategií a rozvojových projektů	1	Nízká úroveň vybavení sítěmi technické a sociální infrastruktury a vysoké náklady na jejich pořízení, provoz a údržbu, především v oblastech s rozptýlenou slezskou zástavbou
2	Existující zkušenosti s aplikací metody LEADER	2	Nízká akumulace kapitálu a chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, veřejné správě i v neziskovém sektoru
3	Dostatek volných ploch a objektů pro privátní i veřejnou investiční činnost	3	Převažující nízká rentabilita a přidaná hodnota místního hospodářství a jeho struktura, nízká produktivita práce a zastaralé technické a technologické vybavení
4	Atraktivní prostředí a pestrá struktura kulturní krajiny stimulující cestovní ruch	4	Špatný technický stav mnoha objektů a ploch v obcích
5	Zvyšující se význam nestátních neziskových organizací a dobrovolných svazků obcí	5	Existence lokalit se zhoršeným stavem životního prostředí v souvislosti s úpadkem nebo změnami některých forem využití krajiny (zejména v zemědělství a lesnictví)
Příležitosti (O)		Ohrožení (T)	

Silné stránky (S)		Slabé stránky (W)	
1	Existence systému podpor rozvojových projektů a budování kapacit pro jejich přípravu a realizaci	1	Zhoršení stavu životního prostředí
2	Posilování významu metody LEADER pro rozvoj venkova	2	Změny klimatu a s tím související extrémní klimatické jevy (záplavy, vichřice, sucho, extrémní teploty)
3	Rostoucí zájem společnosti o ochranu životního prostředí a krajiny	3	Snížení podílu trvale bydlicích obyvatel na venkovské populaci
4	Probíhající a plánované rozsáhlé investice do dopravní a technické infrastruktury ze strany veřejného sektoru a investice soukromého podnikatelského sektoru (průmyslové zóny)	4	Ztráta ekonomické konkurenceschopnosti regionu, státu
5	Zájem o bydlení na venkově ze strany především solventních rodin s malými dětmi	5	Ztráta tvárnosti venkovské krajiny v důsledku urbanisticky a architektonicky nekoncepční nové výstavby
6	Rostoucí poptávka po zavádění alternativních (obnovitelných) zdrojů energií		

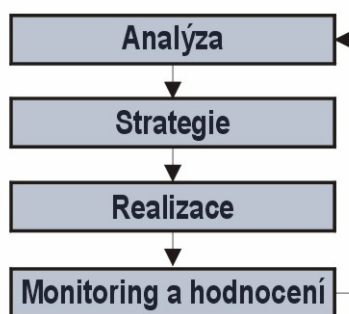
Koincidenční matice jsou přílohou této strategie (příloha č. 8).

6 Plán realizace strategie

Strategie rozvoje Pobeskydí má charakter integrovaného projektu, jehož cíle jsou naplňovány realizací dílčích aktivit, z nichž většina má charakter samostatných projektů.

Dosažení globálního cíle strategie závisí na realizaci a vzájemné souvztažnosti jednotlivých dílčích projektů: obsahově i časově. Nemalé investice, které bude realizace vyžadovat, bude třeba kombinovat ze všech možných a dostupných zdrojů, počínaje vlastními investicemi podnikatelských subjektů a obcí, přes úvěrové zdroje až po dotační fondy a dále bude nutno hledat jejich nejrationálnější využití a návratnost. To všechno vyžaduje velmi kvalifikované, promyšlené a důsledné řízení přípravy a realizace projektu jako celku i jednotlivých dílčích projektů a aktivit. Součástí řízení realizace projektu je i nezbytný monitoring, který nejen kvantifikuje dosahování projektovaných cílů, ale i zajišťuje zpětnou vazbu pro přenášení pozitivních i záporných zkušeností mezi různými dílčími projekty i aplikaci nových poznatků a zkušeností vzájemně mezi dílčími projekty (viz následující schéma). Vědomi si těchto principů definujeme v této kapitole zásady, postupy a kompetence, nezbytné pro racionální řízení tohoto integrovaného projektu. Tyto zásady jsou založeny na propojení demokratického kolektivního rozhodování představitelů obcí regionu na podkladě podnětů, znalostí a zkušeností širokého okruhu zainteresovaných odborníků z řad občanů obcí a nezávislých specialistů na jedné straně a individuální odpovědnosti jednotlivých projektových manažerů na straně druhé.

Obrázek 6: Fáze realizace Strategie rozvoje Pobeskydí

6.1 Plán vlastní realizace

6.1.1 Řízení procesů

6.1.1.1 Strategie rozvoje Pobeskydí

Tento integrovaný projekt vymezuje rámec zásadních opatření, které přispějí k naplnění integrovaných cílů rozvoje Pobeskydí. Jeho realizace je předmětem zájmu místních aktérů rozvoje venkova, zejména pak svazků obcí a jednotlivých obcí. Postupné naplnění projektovaných cílů je v kompetenci samospráv a jimi aktivizovaných dalších subjektů.

6.1.1.2 Dílčí aktivity (projekty)

Očekává se, že prostřednictvím svých aktivit (projektů) může k naplnění cílů daných opatření i strategie jako celku přispět každý: nejen obce a jejich svazky, ale také jednotliví občané a podnikatelské nebo neziskové subjekty. Aktivitu těchto subjektů stimulují a podporují pracovní skupiny pro aktivizaci podnikatelských a neziskových subjektů při sněmeh starostů, manažerů integrovaných projektů a instituce specializované na služby v oblasti řízení přípravy a realizace projektů. Za realizaci dílčích aktivit (projektů) a naplnění jejich cílů vzhledem k této strategii jsou odpovědní jejich realizátoři.

6.1.1.3 Integrované projekty

Integrovaným projektem je takový projekt, který sestává z řady dílčích aktivit (projektů), které zahrnují záměry různých aktérů, různého zaměření nebo zasahují do různých sektorů hospodářského a společenského života obcí. Integrujícím

bodem těchto projektů je sledování společného cíle, který je k prospěchu všech zúčastněných aktérů, a který je v souladu se Strategii rozvoje Pobeskydí.

6.1.1.4 Akční plány

Jednotlivé aktivity (projekty), které naplňují cíle této strategie, jsou stanovovány pro období dvou let v akčních plánech, které budou vydávány jako samostatné přílohy tohoto dokumentu, jejichž zpracování je v kompetenci svazků obcí resp. jednotlivých obcí (za pomoci jimi zřízených institucí, případně dalších organizací působících v oblasti územního rozvoje) nebo jinými subjekty, které se přihlásí k naplňování cílů této strategie. První akční plán bude zpracován na období prvních dvou let, následující budou zpracovány klouzavě, vždy s posunem o jeden rok.

Akční plány obsahují následující informace o projektech:

- názvy projektů,
- stručné charakteristiky obsahů projektů, včetně jejich výstupů,
- předpokládané objemy výdajů,
- zdroje financování,
- termíny realizace,
- garanty realizace.

6.1.1.5 Zásobníky projektů

Realizátoři projektů, kteří chtějí svými aktivitami přispět k naplnění cílů strategie, předkládají své návrhy manažerům integrovaného projektu (na úrovni obcí nebo jejich svazků), kteří záměr zařazují do „zásobníku projektů“ a s jejichž pomocí mohou vyhledávat zdroje na realizaci daného projektu. Jakmile jsou tyto zdroje zabezpečeny (nebo existuje taková perspektiva), je projekt po doporučení příslušnou stálou pracovní skupinou a schválení sněmem starostů zařazen do akčního plánu. Kritérii při posuzování o zařazení do akčního plánu jsou:

- závažnost (významnost) pro realizaci příslušného opatření strategie,
- dostupnost zdrojů financování a finanční náročnost,
- časová návaznost na jiné aktivity a
- organizační připravenost projektu.

Projekty, které nejsou zařazeny do akčního plánu, zůstávají zařazeny v zásobníku projektů.

Zásobníky projektů obsahují informace analogické informacím uvedeným v akčních plánech.

6.1.1.6 Dílčí rozvojové strategie

Zvláštní postavení ve vztahu k této strategii mají dílčí územní rozvojové strategie jednotlivých svazků obcí a strategie / záměry Místní akční skupiny Pobeskydí, které přibližují globální cíl, jednotlivé priority a opatření této zastřešující strategie specifickým podmínkám těchto území nebo specifickým podmínkám jednotlivých dotačních titulů. Jsou nástrojem, který umožňuje naplňovat globální cíl Strategie rozvoje Pobeskydí v lokálních podmínkách mikroregionů nebo v rámci specificky nastavených programech typu LEADER.

6.1.2 Organizační zabezpečení

Organizační zabezpečení realizace této strategie je dáno hierarchií odpovědnosti a rozdělením zdrojů potřebných pro dosažení jejího globálního cíle. Realizace strategie a naplňování jejich cílů probíhá formou realizace dílčích projektů. Odpovědnost za realizaci dílčích aktivit (projektů) a naplnění jejich cílů nesou jejich realizátoři, kterými mohou být nejrůznější subjekty i jednotliví občané. Zastřešující institucí, zabezpečující metodicky integritu strategického plánování v Pobeskydí, je Místní akční skupina Pobeskydí. Jednotliví aktéři, kteří se přihlásí k naplňování cílů této strategie, mohou vytvářet nebo využívat již vytvořené instituce zaměřené na podporu přípravy a realizace projektů zaměřených na územní rozvoj.

6.1.2.1 Realizátoři dílčích aktivit (projektů)

Dílčí aktivity (projekty), naplňující cíl této strategie, jsou realizovány subjekty z řad veřejného, soukromého podnikatelského i neziskového sektoru. Obce a jejich svazky na území Pobeskydí jsou přímými iniciátory realizace této strategie. Ostatní subjekty přijímají odpovědnost za realizaci dílčích aktivit, které spadají pod jednotlivé priority a opatření této strategie.

V tomto procesu realizátoři jednotlivých aktivit (projektů) spolupracují s manažery integrovaných projektů, případně s pracovními skupinami, které informují o svých připravovaných záměrech a spolupracují s nimi na vyhledávání potřebných zdrojů. Záměry jsou evidovány v zásobnících projektů a v případě zajištění zdrojů zařazují dané záměry do příslušných akčních plánů.

V průběhu realizace projektů spolupracují tyto instituce na zajištění informačních zdrojů potřebných pro monitoring a hodnocení jednotlivých projektů i strategie jako celku.

Následující tabulka shrnuje kompetence jednotlivých aktérů ve fázi realizace strategie:

Tabulka 9: Kompetence aktérů při realizaci Strategie rozvoje Pobeskydí

Subjekt	Kompetence
Sněmy starostů svazků obcí	<p>Mohou zpracovávat dílčí územní rozvojové strategie</p> <p>Jsou iniciátory realizace strategie a dílčích rozvojových strategií, včetně využívání dostupných zdrojů</p> <p>Jmenují pracovní skupiny pro aktivizaci podnikatelských a neziskových subjektů</p> <p>Jmenují manažery integrovaných projektů</p> <p>Sestavují akční plány</p>
Pracovní skupiny pro aktivizaci podnikatelských a neziskových subjektů	<p>Stimulují a podporují aktivitu potenciálních realizátorů projektů</p>
Zastupitelstva obcí	<p>Nesou odpovědnost za realizaci strategických a akčních plánů obcí, dílčích rozvojových strategií v jejich působnosti a za optimální využití dostupných zdrojů</p> <p>Mohou jmenovat manažery integrovaných projektů</p> <p>Sestavují akční plány obcí</p>
Manažeri integrovaných projektů	<p>Metodicky řídí naplňování cílů integrovaných projektů</p> <p>Stimulují a podporují aktivitu potenciálních realizátorů projektů</p> <p>Účastní se sestavování akčních plánů</p> <p>Vedou zásobníky projektů</p>
Realizátoři projektů	<p>Připravují a realizují projekty ve vlastní působnosti a naplňují jejich cíle v souladu s touto strategií</p> <p>Spolupracují s manažery integrovaných projektů na naplňování cílů integrovaných projektů a pracovními skupinami při sněmeh starostů, informují je o realizaci projektu a závažných okolnostech, které mají vztah k naplnění cílů daného opatření nebo celé strategie</p> <p>Mohou jmenovat manažery jimi realizovaných projektů</p> <p>Mohou spolupracovat při přípravě a realizaci projektů s institucemi specializujícími se na služby v oblasti projektového řízení</p>
Instituce specializující se na služby v oblasti řízení přípravy a realizace projektů	<p>Stimulují a podporují aktivitu potenciálních realizátorů projektů</p> <p>Účastní se sestavování akčních plánů</p> <p>Vedou zásobníky projektů</p> <p>Mohou se účastnit přípravy a realizace jednotlivých projektů</p>

Subjekt	Kompetence
Místní akční skupina Pobeskydí	<p>Metodicky zabezpečuje naplňování cílů Strategie rozvoje Pobeskydí a garantuje integritu strategického plánování v Pobeskydí</p> <p>Zpracovává strategický plán LEADER a nese odpovědnost za jeho realizaci a za optimální využití dostupných zdrojů</p> <p>Vykonává činnost instituce specializující se na služby v oblasti řízení přípravy a realizace projektů</p>

6.2 Propagace záměrů

Vytvoření a systematické využívání vhodných prostředků propagace záměrů této strategie a jejich jednotlivých aktivit je důležitým nástrojem umožňujícím dosahovat potřebných synergických efektů v rozvoji území, především spojováním prostředků na bázi realizace projektů prospěšných pro různé aktéry, kteří těmito prostředky disponují. Pro tyto účely budou využívány následující nástroje:

- úplný a zkrácený text na internetových stránkách,
- reprezentativní tištěný materiál,
- informace o postupu realizace strategie na internetových stránkách a v regionálním tisku,
- prezentace na odborných konferencích a seminářích a
- prezentace v odborném tisku.

Propagaci strategie zajišťuje Místní akční skupina Pobeskydí ve spolupráci se svazky obcí, resp. obcemi a dalšími subjekty, které se podílejí na její realizaci.

6.3 Monitorování a hodnocení

6.3.1 Metodika hodnocení průběhu a výsledků realizace projektu

Rozvoj Pobeskydí má charakter permanentního snažení významných aktérů z řad subjektů veřejného, soukromého podnikatelského i neziskového sektoru. Takto definován, nemá a nemůže mít stanoven časový termín svého ukončení. Řízení tohoto procesu však vyžaduje, aby byly definovány zpětnovazební mechanismy, jejichž součástí je existence potřebných monitorovacích a hodnotících ukazatelů, institucí a procedur.

Monitoring realizace Strategie rozvoje Pobeskydí má několik základních stupňů, které naplňují vzhledem k definované strategii své nezastupitelné funkce. Jedná se o:

- monitoring jednotlivých aktivit naplňujících cíle strategie a zdrojů potřebných pro jejich realizaci,
- monitoring realizace strategie jako celku a zdrojů potřebných pro její realizaci a
- monitoring dopadů těchto aktivit a strategie jako celku v území.

6.3.1.1 Monitoring jednotlivých aktivit

Realizátoři jednotlivých aktivit spolupracují s manažery integrovaných projektů na sběru informací relevantních pro monitoring naplňování jejich cílů. Za tímto účelem před zahájením projektu, v průběhu jeho realizace a po jeho ukončení sdělují manažerům integrovaných projektů následující informace o projektu:

- název,
- obsah (předmět),
- identifikace realizátora a potenciálních partnerů,
- název opatření Strategie rozvoje Pobeskydí, které je daným projektem naplňováno,
- cíle projektu,

- výstupy projektu,
- dopady projektu,
- celkový rozpočet (případně struktura financování) a
- termíny zahájení a ukončení realizace.

Manažeri integrovaných projektů tyto informace shromažďují, klasifikují a vytvářejí podklady pro monitoring realizace Strategie rozvoje Pobeskydí jako celku.

6.3.1.2 Monitoring realizace strategie

Výsledky monitoringu jednotlivých dílčích aktivit jsou manažery integrovaných projektů transformovány do podoby souhrnných podkladů pro monitoring realizace strategie jako celku. Tyto podklady se vyhotovují jednou ročně a obsahují souhrn a vyhodnocení informací dle bodu 6.3.1.1.

Podklady zpracované manažery integrovaných projektů jsou vyhodnocovány, připomínkovány a schvalovány sněmy starostů jednotlivých svazků obcí, případně zastupitelstvy obcí (dle územního zaměření integrovaného projektu).

Schválené podklady jsou předávány Místní akční skupině Pobeskydí, která monitoring zastřešuje. V rámci této působnosti shromažďuje dodané podklady, statisticky je vyhodnocuje a zveřejňuje.

6.3.1.3 Monitoring rozvoje území

Celkovým záměrem strategie je v rámci první úrovně projekční přípravy stanovit globální cíle a strategii rozvoje Pobeskydí. Jako taková může být úspěšnost naplnění stanovených cílů hodnocena pouze prostřednictvím objektivních parametrů, charakterizujících dané území. Tyto parametry představují soustavu geografických a socioekonomických ukazatelů, které lze ve formě statistických dat relativně snadno získat, zpracovat a hodnotit.

Monitoring rozvoje Pobeskydí provádí a výsledky vyhodnocuje a zveřejňuje Místní akční skupina Pobeskydí paralelně s monitoringem realizace strategie, a to jednou ročně.

6.3.2 Monitorovací a hodnotící ukazatele

Realizace této strategie jako celku, její věcné a obsahové plnění v čase, je výsledkem realizací dílčích projektů a integrace těchto dílčích výsledků do projektovaných cílů. Za těchto okolností je nezbytné, aby monitorovací parametry této strategie vypovídaly o tom, zda a do jaké míry byly v přímém nebo nepřímém důsledku naplněny jeho cíle prostřednictvím výsledků dílčích projektů a jak k tomu došlo. Přitom je nezbytné vytvořit dostatečný prostor pro projektanty dílčích projektů, aby mohli parametry a monitoring projektů, které se teprve budou rodit, formulovat racionálně a konkrétně, avšak při akceptování a podpoře regionálních cílů a priorit. Proto jsou pro mikroregionální projekt formulovány monitorovací parametry na úrovni několika globálních veličin. Důležitým momentem je, že zvolené monitorovací a hodnotící ukazatele byly zvoleny tak, aby data byla snadno získatelná a měla dostatečnou vypovídací hodnotu. Tím je vytvořen prostor pro projektanty, aby svými přínosy mohli v dílčích projektech naplňovat integrované cíle a priority této strategie.

Tabulka 10: Globální monitorovací a hodnotící ukazatele

Ukazatel	Stávající hodnota	Datum/rok	Plánovaná hodnota ⁷
Počet obyvatel Cíl: mírný nárůst	86.279	31. 12. 2006	88.000
Migrační saldo Cíl: kladné migrační saldo	+ 881	rok 2006	+ 500
Počet vzdělávacích zařízení Cíl: neklesající stav	115	rok 2004	120
Počet zdravotnických zařízení Cíl: neklesající stav	203	31. 12. 2005	205

⁷ Rok 2017.

Ukazatel	Stávající hodnota	Datum/rok	Plánovaná hodnota ⁷
Počet podnikatelských subjektů Cíl: nárůst	13.254	31. 12. 2006	13.500
Počet právnických osob Cíl: mírný nárůst	2.017	31. 12. 2006	2.100
Míra nezaměstnanosti Cíl: pokles	11,1 %	31. 12. 2006	9 %
Podíl výměry lesní půdy na celkové výměře Cíl: neklesající stav	49,52 %	31. 12. 2006	50 %
Podíl výměry orné půdy na výměře zemědělské půdy Cíl: nezvyšování podílu	51,61 %	31. 12. 2006	50 %

6.3.3 Technické a organizační zabezpečení monitoringu

Monitoring a hodnocení jednotlivých aktivit, strategie jako celku i rozvoje Pobeskydí je datově zabezpečen ze zdrojů realizátorů jednotlivých projektů, spolupracujících institucí a z velké části z veřejně dostupných zdrojů. Kompetence jednotlivých aktérů ve fázi monitoringu a hodnocení prezentuje následující tabulka:

Tabulka 11: Kompetence aktérů při monitoringu a hodnocení

Subjekt	Kompetence
Sněmy starostů svazků obcí	Vyhodnocují, připomínají a schvalují podklady pro monitoring realizace strategie jako celku
Manažeři integrovaných projektů	Shromažďují informace o realizovaných projektech, klasifikují je a vytvářejí podklady pro monitoring realizace strategie jako celku Předávají schválené podklady pro monitoring realizace strategie jako celku Místní akční skupině Pobeskydí
Realizátoři projektů	Shromažďují informace o projektech, které realizují, a poskytují tyto informace manažerům integrovaných projektů
Místní akční skupina Pobeskydí	Shromažďuje podklady pro monitoring realizace strategie jako celku, statisticky vyhodnocuje a zveřejňuje výsledky Provádí monitoring rozvoje Pobeskydí, vyhodnocuje a zveřejňuje výsledky

6.4 Finanční kontrola

Strategie rozvoje Pobeskydí je naplňována aktivitami třetích subjektů (veřejných, soukromých podnikatelských i neziskových). Tyto subjekty mají vlastní legislativně nebo vnitřními předpisy upravené mechanismy finanční kontroly. Tato strategie nevytváří nad rámec těchto mechanismů další specifické procedury. Sledování finanční náročnosti jednotlivých projektů i strategie jako celku je standardní součástí monitoringu a hodnocení.

7 Shrnutí

7.1 Úvodní informace

Strategie rozvoje Pobeskydí byla zpracována na základě potřeby aktérů rozvoje venkovského regionu Pobeskydí založit další aktivity na principech strategického plánování. Je zpracovávána na období deseti let od okamžiku jejího celkového schválení, její hlavní těžiště však spočívá v orientaci na plánovací období EU 2007-13 a v koordinaci s nástroji regionální politiky Evropské unie, České republiky a Moravskoslezského kraje, které se od principů tohoto plánovacího období odvíjejí. Strategie rozvoje Pobeskydí byla zpracována asociativní metodou, kombinující komunitní přístupy práce místních expertů s širokou veřejností.

7.2 Profil území

Pobeskydí se nachází ve východní části Moravskoslezského kraje na území okresů Frýdek-Místek a Karviná. Území sestává z katastrů obcí, které jsou členy následujících svazků obcí: Sdružení obcí povodí Stonávky, Sdružení obcí povodí Morávky, Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrad, Zájmové sdružení Frýdlantsko-Beskydy a Sdružení měst a obcí povodí Ondřejnice. Dále jsou do tohoto území zahrnuty obce Horní Suchá a Chotěbuz, na základě jejich zájmu a souhlasu.

Jižní část území vyplňují hřbety Moravskoslezských Beskyd, severní část okrajově zasahuje do Ostravské pánve, střední, přechodnou část tvoří neostře vymezená oblast pahorkatin a vrchovin. Hlavními vodními toky odvodňujícími území jsou Ondřejnice, Ostravice, Morávka, Lučina, Stonávka, Ropičanka a Olše. V území se nachází vodárenské nádrže Šance a Morávka, které slouží jako zdroj pitné vody pro ostravskou aglomeraci. Podstatná část území Pobeskydí spadá do CHKO Beskydy. Palčivým ekologickým problémem regionu je vysoké znečištění ovzduší, které je způsobeno především koncentrací velkých zdrojů (hutě a koksovny, energetika). Celkově lze konstatovat, že dochází k postupnému snižování emisí ze všech zdrojů.

Na území Pobeskydí žilo na konci roku 2006 celkem 86 279 obyvatel, nejhustěji byly zalidněny severní níže položené oblasti regionu. Podobně jako v jiných oblastech České republiky dochází i v Pobeskydí k procesům ve směru celkového stárnutí populace. Strukturální a transformační problémy místního hospodářství, které vrcholily koncem devadesátých let minulého století, se po roce 2002 podařilo z podstatné části překonat. V regionu se postupně prosazují nové, dynamicky se vyvíjecí společnosti střední velikosti. Mimořádně vysoká je investice korejské společnosti HYUNDAI, která se rozhodla vybudovat v Nošovicích svůj výrobní závod.

Silniční síť na území Pobeskydí sice disponuje dostatečnou hustotou dopravních komunikací umožňující dobrou propustnost krajiny, ale kvalita povrchu těchto komunikací je zpravidla nízká. Hlavní komunikační osu silniční dopravy v regionu vytváří komunikace tzv. slezského kříže. Jedná se o silnici E468 (R 48) v ose sever – jih a silnici I./11 ve směru východ – západ. Kapacita těchto tras nestačí dnešním potřebám, proto se připravuje jejich komplexní modernizace.

Významným faktorem rozvoje je existence prorůstového profesionálního prostředí reprezentovaného specializovanými subjekty, které působí v oblasti územního rozvoje a souvisejících oborů. V Pobeskydí existují značné zkušenosti s aplikací metody LEADER. Místní akční skupina Pobeskydí se účastnila všech dosud vyhlášených programů typu LEADER v České republice (LEADER ČR 2004, LEADER ČR 2005, LEADER ČR 2006 a podopatření 2.1.4. Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (podopatření typu LEADER+).

7.3 Souhrnná SWOT analýza

Metoda SWOT analýzy uceleným způsobem integruje poznatky získané standardními analytickými postupy. V jejím průběhu byly identifikovány slabé, silné stránky regionu, budoucí příležitosti a možná ohrožení. Jednotlivé body SWOT analýzy byly stanoveny na základě zpracovaného profilu území a připomínkovány zástupci veřejnosti na veřejně přístupných pracovních setkáních. Pořadí bodů bylo stanoveno percepční metodou a odráží hodnotový žebříček osob, které na území Pobeskydí žijí nebo pracují.

Jako nejdůležitější silné, slabé stránky, příležitosti a ohrožení byly identifikovány následující body:

- atraktivní prostředí a pestrá struktura kulturní krajiny stimuluje cestovní ruch (nejvýznamnější silná stránka),
- nízká akumulace kapitálu a chronický nedostatek finančních prostředků v hospodářství, veřejné správě i v neziskovém sektoru (nejvýznamnější slabá stránka),
- zájem o bydlení na venkově ze strany především solventních rodin s malými dětmi (nejvýznamnější příležitost) a

- nedostatek finančních prostředků na realizaci opatření na venkově (nejvýznamnější ohrožení).

7.4 Strategická vize rozvoje území

Strategie rozvoje Pobeskydí je založena na myšlence takového rozvoje, který by neohrozil šanci budoucích generací využívat podobné životní podmínky jako jsou ty naše.

Hlavní strategická vize rozvoje území zní:

Pobeskydí bude atraktivním místem pro zdravý život, práci i odpočinek.

Globálním cílem této strategie je zachovat v Pobeskydí atraktivní a zdravé prostředí pro život, práci i odpočinek místních obyvatel a pro trávení volného času jeho návštěvníků, adekvátně venkovskému charakteru území a požadavkům třetího tisíciletí.

7.5 Strategie rozvoje území

S ohledem na harmonické zastoupení opatření zaměřených na ekonomický růst, sociální pokrok a ochranu a tvorbu životního prostředí byly zvoleny následující problémové okruhy:

- Společnost (harmonický rozvoj lidských zdrojů, místní společnosti a kultury),
- Hospodářství (trvale udržitelný hospodářský rozvoj regionu),
- Životní prostředí a infrastruktura (růst kvality životního prostředí a životních podmínek obyvatel).

Jednotlivé problémové okruhy jsou následně členěny do priorit a opatření. Opatření obsažena v problémovém okruhu Společnost se zabývají mimo jiné udržením, doplněním a zkvalitněním základní sociální infrastruktury, veřejných objektů a ploch – vzdělávací, sportovní, kulturní infrastruktury a infrastruktury sociálních služeb. Podporují rozvoj aktivit občanské společnosti a investice do kvality bydlení na venkově. Podpora a rozvoj malého a středního podnikání je stěžejním tématem problémového okruhu hospodářství. Mimořádnou perspektivu má rozvoj cestovního ruchu, především těch jeho forem, které respektují venkovský charakter regionu. Jinou prioritou tohoto okruhu je přeměna nevyužívaných nebo opuštěných ploch a budov (brownfieldů) do nových moderních forem využití. Klíčovým faktorem zachování kvalitního životního prostředí je vyvážený rozvoj infrastruktury: technické (především vodohospodářské) a dopravní a infrastruktury nakládání s odpady. Vzhledem k charakteru krajiny a jejího využití k hospodářským účelům bude kladen důraz na postupnou přeměnu funkcí zemědělského a lesního hospodářství z produkční na krajino tvornou. Přímé zásahy do krajiny budou zaměřeny na posilování její ekologické stability – především v oblasti vodního režimu krajiny a ochrany a tvorby místních ekosystémů.

7.6 Plán realizace strategie

Strategie rozvoje Pobeskydí má charakter integrovaného projektu, jehož cíle jsou naplňovány realizací dílčích aktivit, z nichž většina má charakter samostatných projektů. Vzhledem k institucionálnímu zázemí této strategie lze její cíle naplňovat pouze prostřednictvím dobrovolného přístupu subjektů (nejrůznějšího charakteru), které se s různou motivací přihlásí k jejich naplňování. V této oblasti tyto organizace spolupracují s institucemi, které jsou vytvářeny jednotlivými obcemi, jejich svazky, institucemi založenými za účelem podpory rozvoje daného území, včetně Místní akční skupiny Pobeskydí. Zvolená volná organizační struktura, která vychází z reálné institucionálně-organizační situace, vyžaduje specifické mechanismy přípravy a realizace jednotlivých projektů i realizace a monitoringu strategie jako celku. Tyto mechanismy tento dokument detailně specifikuje.

Pro účely monitoringu rozvoje daného území jsou vytvořeny mechanismy, které přenášejí relevantní informace zdola nahoru, od realizátorů konkrétních projektů, přes garanty na úrovni mikroregionů (manažery integrovaných projektů) ke garantu rozvojové strategie jako celku. Pro tyto účely byly zvoleny monitorovací ukazatele zohledňující kvalitu životního prostředí na úrovni ekonomické, sociální i environmentální. Tyto ukazatele jsou transparentní, mají jasný kvalitativní rozměr vztahující se k cílům strategie a jsou získatelné a ověřitelné z veřejně dostupných zdrojů – představují tedy platformu, na jejímž základě lze sledovat globální rozvoj daného území.

---

8 Seznam účastníků

8.1 Strategická komise

Karel Baron (odborný poradce)
Stanislav Čmiel (Sdružení obcí povodí Stonávky, svazek obcí)
Jaromír Dobrozemský (Zájmové sdružení Frýdlantsko-Beskydy, svazek obcí)
Ivo Dominík (AGRO - DOMINIK spol s.r.o.)
Marek Kaniok (Sdružení obcí povodí Morávky, svazek obcí)
Zdeněk Knyč (LUSTON o.p.s.)
Petr Krzywoń (Třanovice služby, o.p.s.)
Libor Křen (ZO ČSOP Kunčice pod Ondřejníkem)
Josef Křenek (SPOLSTAV KONSTRUKT s.r.o.)
Michal Madzia (Družstvo Raškovice)
Karel Obluk (Mikroregion Žermanické a Těrlické přehrady, svazek obcí)
Oto Onderek (Místní akční skupina Pobeskydí – z. s. p. o.)
Roland Slavíček (T E R M O Frýdlant n. O. s.r.o.)
Alois Škuta (TOZOS spol s.r.o.)

8.2 Pracovní skupiny

8.2.1 Společnost

Milan Konečný (Lašské společenství, o. s.)
Michal Krawiec (EM&KA pro global services, s.r.o.)
Vladimír Kupča (soukromý podnikatel)
David Molitor (Základní škola a mateřská škola Třanovice, příspěvková organizace)
Lenka Nevludová (Sport pro všechny – Kozlovice, o.s.)
Aleš Stebel (soukromý podnikatel)
Antonín Šigut (Obec Dobratice)
Alice Tancerová (Obec Dobrá)
Lýdie Vašková (Obec Těrlicko)
Pavel Žiška (Místní akční skupina Pobeskydí – z. s. p. o.)

8.2.2 Hospodářství

Pavla Boháčiková (Obec Krásná)
Tomáš Čech (Místní akční skupina Pobeskydí – z. s. p. o.)
Ivo Dominík (AGRO - DOMINIK spol s.r.o.)
Gustav Chwistek (Obec Smilovice)
Josef Krpec (soukromý podnikatel)

Petr Krzywoń (Třanovice služby, o. p. s.)

Miroslav Lysek (soukromý podnikatel)

Uršula Waniová (Obec Ropice)

Věra Kratochvilová (Místní akční skupina Pobeskydí – z.s.p.o.)

8.2.3 Životní prostředí a infrastruktura

Martin Guznar (Obec Třanovice)

Marek Kaniok (Obec Pražmo)

Vladimír Kupča (soukromý podnikatel)

Jaroslav Molin (Obec Střítež)

David W. Novák (Místní akční skupina Pobeskydí – z. s. p. o.)

Zdeněk Ševčík (Obec Morávka)

Krystyna Nováková (Místní akční skupina Pobeskydí – z.s.p.o.)

Přílohy

- 1 Logický rámec strategie
- 2 Obecně geografická mapa
- 3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva
- 4 SWOT analýza v mikroregionech
- 5 Koincidenční matice SWOT
- 6 Opatření a podopatření strategie
- 7 Prioritní zaměření strategie
- 8 Koincidenční matice strategie